

3 Aruba

MEP dient
rapport in tegen
oude kabinet

9 Wereld

Grote drugsvondst
in Russische
ambassade

10 Economie

Barclays sluit 2017
af met
miljardenverlies

12 Sport

Nuis wint ook
olympisch goud
op 1000 m

Maatregel gaat per 1 maart in

Grenscontrole op vaccinatie tegen gele koorts

ORANJESTAD — De immigratiedienst (Iasa) op luchthaven Reina Beatrix gaat vanaf 1 maart controleren of aankomende passagiers zijn gevaccineerd tegen gele koorts. De maatregel gaat in op last van de minister van Volksgezondheid. Wie geen vaccinatiebewijs kan laten zien, loopt kans om niet te worden toegelaten tot Aruba. Uitvoeringsorgaan AZV geeft verzekeren die naar Colombia gaan, het advies om zich tegen gele koorts te laten inenten voordat ze vertrekken.

door onze verslaggever
Mirte de Rozario

Aruba Airport Authority (AAA) laat weten dat de beslissing is genomen op basis is van richtlijnen van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) en International Health Regulations (IHR). De IHR is een wettelijk instrument waar alle lidstaten van de WHO aan verbonden zijn.

Gele Boekje

Vanaf 1 maart moeten bepaalde passagiers die het eiland willen binnenkomen via de luchthaven of haven, en uit landen komen waar gele koorts heerst, bewijzen dat ze gevaccineerd zijn tegen deze ziekte. De IHR stelt als voorwaarde dat de passagiers het International Certificate of Vaccination or Prophylaxis (ICVP) moeten laten zien, oftewel het Gele Boekje.

Risicogebieden

Risicogebieden zijn landen uit Centraal Amerika, Latijns Amerika en Afrika: Argentinië, Bolivia, Brazilië, Colombia, Ecuador, Peru, Venezuela, Paraguay, Panama, Frans-Guyana, Guyana, Suriname, Trinidad en Tobago, Angola, Benin, Burkina Faso, Burundi, Kameroen, Centraal-Afrikaanse Republiek,

Chad, Congo, Congo-Kinshasa, Ivoorkust, Equatoriaal-Guinea, Ethiopia, Gabon, Gambia, Ghana, Guinea, Guinea Bissau, Kenia, Liberia, Mali, Mauritania, Niger, Nigeria, Senegal, Sierra Leone, Zuid-Sudan, Sudan, Togo en Uganda. Voor passagiers die uit deze landen komen, is vaccinatie verplicht. In het rijtje van landen staan Chili en Uruguay niet, omdat deze landen niet als risicovolle gebieden worden gezien.

Tien dagen

Volgens de richtlijnen van de WHO en IHR moet het vaccin minstens tien dagen voorafgaand aan de reis zijn toegediend. Met andere woorden, reizigers die Aruba willen binnenkomen, moeten tien dagen eerder al zijn ingeënt. AAA merkt daarbij op dat personen die meer dan tien jaar geleden zijn ingeënt tegen gele koorts en dit kunnen aantonen via het Gele Boekje, niet opnieuw hoeven te worden gevaccineerd. Het Gele Boekje is voldoende. Daarentegen, wie het Gele Boekje niet kan vinden, moet zich voor vertrek opnieuw laten vaccineren.

Uitzonderingen

Niet alle passagiers hoeven de vaccinatie te kunnen aantonen. AAA laat weten dat pas-

sagiers die in een risicoland zijn geboren, nu in Europa of de Verenigde Staten wonen en naar Aruba reizen, het Gele Boekje niet hoeven te laten zien. Wie in Europa of de VS woont en vanuit een risicoland naar Aruba reist, moet dat wel. Transitpassagiers zijn ook een uitzondering. Wie uit een risicoland komt en op Aruba in transit blijft, hoeft het Gele Boekje niet te tonen. Wie op weg is naar Aruba en in een risicoland in transit is geweest (zowel op de luchthaven als haven), hoeft het Gele Boekje ook niet te laten zien. Passagiers die eerst in een risicoland zijn geweest en daarna – voordat ze naar Aruba kwamen – minimaal zes dagen in een land waren dat niet als risicoland wordt aangemerkt en in die periode geen koorts hebben gekregen, hoeven het Gele Boekje ook niet te laten zien. Er zijn meer uitzonderingen. Zoals passagiers die op Aruba aankomen en binnen 24 uur doorvliegen, kinderen onder de negen jaar en personen die met een medische verklaring kunnen aantonen dat ze om medische redenen het vaccin niet mogen krijgen. Zwangere vrouwen of vrouwen die borstvoeding geven en zestigplussers moeten eerst hun huisarts raadplegen alvorens ze het gele koorts-vaccin laten toedienen. Als ze het advies krijgen om het vaccin niet te nemen, moeten ze een medische verklaring krijgen die is voorzien van een officieel stempel.

Vervolg op pagina 3.

Eerste groep raffinaderij-arbeiders naar huis

SAN NICOLAS — Een aantal arbeiders kwam vanochtend zeven uur voor de poort van de Citgo-raffinaderij tot de ontdekking dat hun badge was gedeactiveerd. Ze konden niet naar binnen om te werken. Hen werd verteld dat ze niet voor de poort konden blijven staan, maar naar het kantoor van hun respectievelijke aannemers moesten gaan voor meer informatie. Citgo Aruba heeft het contract met de aannemers opgezegd. Het zou om zo'n 50 tot 70 mensen van Goedecke, Doushar en Oduber Contractor gaan. Het consortium VEC, dat contracten verzorgt voor aannemers Technip en Y&V, zou gisteren hebben gehoord dat het contract is opgezegd en deactiveerde toen de badges van de lokale aannemers. Citgo Aruba liet dinsdag weten dat de rehabilitatie van de raffinaderij vertraagd wordt vanwege financiële sancties door de Amerikaanse overheid en dat de helft van de 600 arbeiders naar huis moet. Lokale aannemers zouden in gesprek zijn met Citgo Aruba om te kijken of ze rechtstreeks voor de raffinaderij kunnen werken.

Premier Tsjechië hoeft geen haast te maken

PRAAG — De Tsjechische premier Andrej Babis mag de tijd nemen voor onderhandelingen met potentiële coalitiepartners. President Milos Zeman legt hem volgens de krant *Pravo* geen deadline op. Hij verwijst daarbij naar de langdurige onderhandelingen die volgden op de laatste parlementsverkiezingen in Nederland en Duitsland.

Zeman stelde volgens de krant dat Nederland en Duitsland laten zien dat de Tsjechische proble-

men met coalitievorming niet op zichzelf staan. Het derde kabinet van Mark Rutte stond vorig jaar pas

225 dagen na de verkiezingen op het bordes van de koning. Ook de Duitse politiek worstelt al vijf maanden met de vorming van een nieuwe regering. De Tsjechische ANO-beweging van multimiljonair Babis won vorig jaar de verkiezingen, maar zijn minderheidsregering leidt vorige maand een neder-

laag bij een verplichte vertrouwensstemming in het parlement.

Daarom zoekt hij nieuwe politieke bondgenoten om verder te kunnen regeren. Die hoeven overigens niet toe te treden tot een coalitie, maar kunnen bijvoorbeeld ook gedoogsteun geven.

Brabant sluit deur voor extra vakantievluchten

DEN BOSCH — De provincie Noord-Brabant is niet van plan om vakantievluchten over te nemen als Schiphol in de knel komt door het uitstel van het besluit over de uitbreiding van Lelystad Airport. “We zullen daar heel erg tegen zijn”, waarschuwde de Brabantse VVD-gedeputeerde Christophe van der Maat vandaag vanwege zorgen in de Provinciale Staten.

Schiphol is op zoek naar ruimte omdat de luchthaven het maximale aantal vliegbewegingen volgend jaar bereikt.

De opening van Lelystad Airport op 1 april 2019 was een deel van de oplossing, maar vanwege hevig verzet in de

omgeving werd een besluit daarover deze week een jaar uitgesteld. Schiphol is samen met de provincie Noord-Brabant en de gemeente Eindhoven aandeelhouder van Eindhoven Airport. De Brabantse gedeputeerde zegt dat het vliegveld in Eindhoven is bedoeld voor de regionale economie en niet voor vakantievluchten

naar Alanya die niet vanaf Schiphol of Lelystad kunnen worden uitgevoerd. Van der Maat benadrukte dat hij vooralsnog geen aanvragen heeft dat er een beroep wordt gedaan op Eindhoven Airport. Over de groei van Eindhoven Airport tot en met 2019 zijn afspraken gemaakt. De discussie over de groei na die tijd staat dit jaar gepland.

Turkije bestookt konvooi in Afrin

Meerdere voertuigen vlogen in brand bij de beschieting.

ISTANBUL — De Turkse strijdkrachten hebben in de Syrische regio Afrin een groot konvooi bestookt. Het ging volgens Turkije om voertuigen met ‘terroristen, wapens en munitie’ van de Koerdische YPG-militie. De YPG spreekt dat tegen en beweert dat de wagens onder meer ‘voedselhulp en medische voorraden’ vervoerden.

Het konvooi bestond volgens Turkije uit dertig tot veertig voertuigen. De Turkse artillerie opende

het vuur toen de wagens de stad Afrin naderden, aldus het leger, dat benadrukte veel moeite te hebben gedaan om burgerslachtoffers te voorkomen. De YPG-woordvoerder in Afrin zei dat meerdere voertuigen in brand vlogen door de beschieting. Hij stelde dat zich burgers uit verschillende plaatsen in het konvooi bevonden. Door de Turkse aanval zouden tien mensen gewond zijn geraakt. Een persoon kwam om het leven. In totaal zouden honderden mensen in de voertuigen hebben gezeten.

EU verdubbelt steun voor troepenmacht Sahel

BRUSSEL — De Europese Unie verdubbelt haar steun voor de troepenmacht van vijf landen in het Afrikaanse Sahelgebied naar 100 miljoen euro. Dat is vandaag bekendgemaakt op een donorbijeenkomst in Brussel. Het totaal aan toezeggingen kwam uit op 414 miljoen, waarvan 176 miljoen van de EU en haar lidstaten. Het bedrag overtreft de verwachtingen, zei EU-buitenlandchef Federica Mogherini.

De G5-troepenmacht bestaat uit militairen uit Mali, Burkina Faso, Mauritanië, Niger en Tsjad en moet mensensmokkel, islamitische milities en terrorisme gaan bestrijden. De bedoeling is om later dit jaar 5000 getrainde manschappen op de been te hebben.

De EU geeft in de periode 2014-2020 8 miljard euro uit aan ontwikkelingshulp voor de straatarme regio. “Er is geen ontwikkeling

Foto: AFP

EU-buitenlandchef Federica Mogherini (m), te midden van mede-deelnemers aan de donorbijeenkomst in Brussel.

zonder veiligheid”, aldus Mogherini op de top waar de staatshoofden van de vijf landen en tal van EU-regeringsleiders aanwezig waren, onder wie premier Rutte.

Nederland stelde in december 5 miljoen beschikbaar. Saudi-Arabië is met 100 miljoen euro een van de grootste donoren. De Duitse bondskanselier Angela Merkel, de Franse president Emmanuel Ma-

cron en de Italiaanse premier Paolo Gentiloni spraken na afloop van de bijeenkomst krachtige steun uit voor samenwerking met de G5, ‘om de uitdagingen op het vlak van migratie, veiligheid en ontwikkeling’ het hoofd te bieden.

Volgens Merkel werpt de strijd tegen illegale migratie naar Europa al vruchten af. Maar er is nog zeer veel te doen, aldus de bondskanselier.

Onderzoek van Nico-expeditie onthult

Allereerste beelden van diepzee Saba

THE BOTTOM — Marien ecologen van de Nico-expeditie maakten deze week de eerste beelden ooit van de diepzee bij Saba. De unieke videobeelden van het Koninklijk Nederlands Instituut voor Onderzoek der Zee (Nioz) onthullen voor het eerst wat er leeft in de diepere wateren rond de Sababank. Zo werd er op een diepte van 1400 meter een grote diversiteit aan fauna vastgelegd, waaronder reuze pissebedden, zeepalingen en haaien.

De rijzende zeeberg bij Saba is een interessant onderzoeksgebied voor ecologen van de Nico-expeditie, die in het teken staat van de 'veranderende oceanen'. Met deze eerste beelden wordt een basis gelegd om veranderingen in dit stuk diepzee te kunnen bestuderen, aldus Nioz. De Sababank is honderden meters hoog en staat bekend om zijn koraalriffen op de ondiepe top. Deze hebben een belangrijke functie als schuilplaats, kraamkamer en leefomgeving voor

vissen en kreeftachtigen, maar wat er precies leeft op de diepere flanken van dit unieke stukje diepzee was nog nooit eerder gezien.

Waardevolle observaties
Om een beeld te krijgen van de diversiteit aan mobiele fauna zoals vissen worden er naast het maken van video-opnames langs de helling, aasexperimenten uitgevoerd met behulp van een bodemlander, de Albex-lander. Deze grote stellage gaat inclusief aas, onderwatercamera's en infrarood-

De reuze pissebedden *Bathynomus cf. giganteus*.

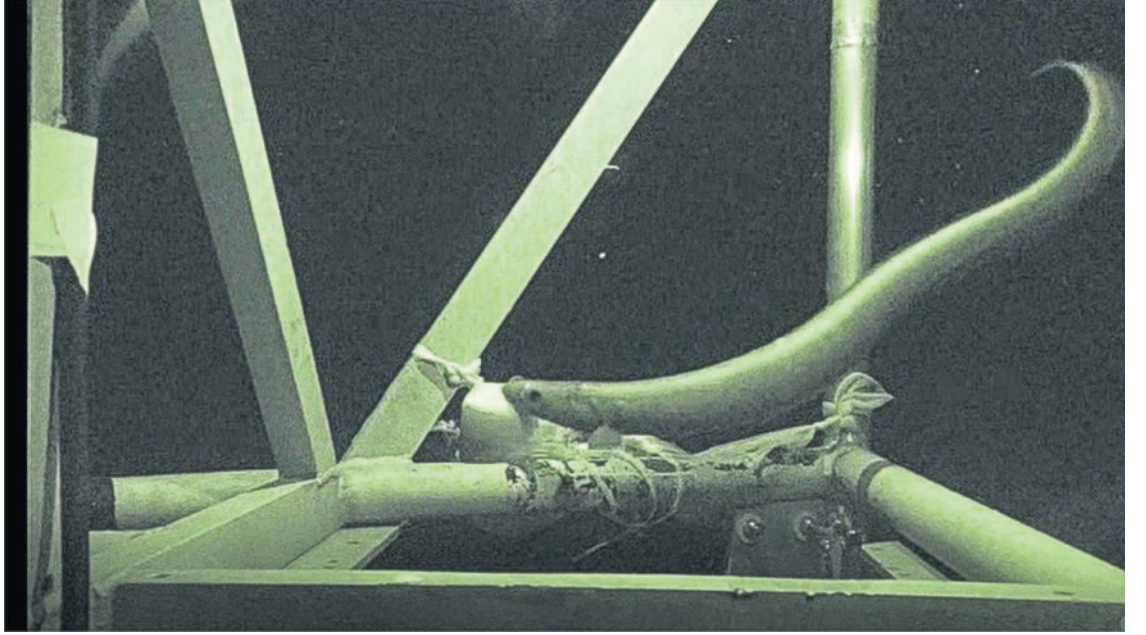
lampen overboord vanaf het Nederlandse onderzoeksschip de RV Pelagia.

Zee-egels, zachte koralen en sponzen
Met behulp van onderwatercamera's en aas-expe-

rimenten hebben de wetenschappers een eerste indruk gekregen van de bodem en het diepzeeleven rondom Saba. Videobeelden laten een voornamelijk zanderige bodem zien waar met regelmaat zee-egels, zachte koralen en sponzen te zien zijn. De eerste beelden maken duidelijk dat de diversiteit op de diepe hellingen van de Sababank groot is.

Reuze pissebedden

Vooraf de reuze pissebedden *Bathynomus cf. giganteus* zijn indrukwekkend om te zien. De soort komt alleen voor op de bodem van tropische zeeën tussen 300 en 2100 meter diepte. Op de meer ondiepe stations van 450 meter, zijn het vooral haaien en garnalen die op het aas van de Albex-lander afkomen, terwijl op 1400 meter vooral haaien en zeepalingen te zien zijn. De waardevolle observaties duiden op verschillen in biodiversiteit en voedselweb (meerdere voedselketens, red.) met toenemende diepte en vormen een basis voor monitoren van verwachte toekomstige veranderingen in dit unieke stukje diepe oceaan, aldus Nioz.

De ALBEX-lander spotte onder andere zeepaling.

stige veranderingen in dit unieke stukje diepe oceaan, aldus Nioz.

Nico-expeditie

De Netherlands Initiative Changing Oceans (Nico)-expeditie is een wetenschappelijke vaartocht waaraan 100 onderzoekers van 20 organisaties deelnemen. Uniek aan de expeditie is

het multidisciplinaire karakter. De zeven maanden durende expeditie vaart vanuit de Caribische Zee, via de Mississippi delta en Ierland terug naar Texel in Nederland en duurt nog tot eind juli 2018. Geologen, zeebiologen, ecologen en oceanografen varen mee die onder meer onderzoeksvragen hebben opgepakt

uit de Oceanennotitie die de Rijksministerraad vorig jaar heeft goedgekeurd. In de omgeving van Aruba, Curaçao, Bonaire, St. Maarten, Saba en St. Eustatius onderzoeken mariene biologen koralen en blauwalgen, nutriënten in oceanenstromingen en het rijke ecosysteem op de flanken van de zeeberg bij Saba.

De bodemlander, ALBEX-lander.

Colegio Arubano biedt sinds 1959 als enige school HAVO en VWO dagonderwijs aan op Aruba. Het onderwijs wordt gegeven vanuit een brede christelijke basis met respect voor alle overtuigingen. De school kent ongeveer 1600 leerlingen en wordt bestuurd vanuit de Stichting Middelbaar Onderwijs Aruba (SMOA). Colegio Arubano staat voor kwaliteit van onderwijs in een gezond pedagogisch klimaat, waarbij de leerling centraal staat.

De afgelopen maanden heeft de school een organisatorische verandering ondergaan. Een van de cruciale veranderingen betreft de creatie van de functie Manager Bedrijfsvoering van waaruit alle niet-onderwijs activiteiten worden aangestuurd. Deze functie is per 1 september ingevuld. De dagelijkse leiding met betrekking tot de onderwijsprocessen en leerlingbegeleiding blijft in handen van de Rector met ondersteuning van een team van Conrectoren. Zowel de Rector als de Manager Bedrijfsvoering rapporteren aan het bestuur van de stichting. Op basis van deze aangepaste managementstructuur is het bestuur van SMOA een vernieuwd wervingsproces begonnen naar kandidaten voor de functie van

RECTOR

Profiel:

Als rector bent u eindverantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs op Colegio Arubano en de zorg/begeleiding die aan leerlingen wordt gegeven. Hierbij geeft u uitvoering aan het strategisch plan welke gedurende de afgelopen jaren is geformuleerd. U werkt hierin intensief samen met het team van conrectoren met ondersteuning van een secretariaat. Op bevolgen en positieve wijze bent u in staat om direct en indirect leiding te geven aan de groep van meer dan 100 docenten, onderwijsassistenten en leerlingbegeleiders. Tevens bent u verantwoordelijk voor constructieve relaties tussen de school, studenten, ouders, overheid en andere instellingen.

Functie-eisen:

Doctoraal/Master in vakgerichte opleiding en in bezit van 1e graads leraarsbevoegdheid;
Inspirerend leider met ruime leidinggevende ervaring binnen onderwijsinstelling(en) en aantoonbaar strategisch inzicht;
Empathische en proactieve netwerker die op positieve en resultaatgerichte manier te werk gaat met weerstanden binnen en buiten de organisatie;
Gedegen kennis van relevante wet- en regelgeving, goede inzichten in de Arubaanse cultuur en sociaal economische verhoudingen, achtergronden en technieken met betrekking tot didactiek en onderwijs binnen de Arubaanse context alsook de andere koninkrijkspartners;
Professionele en tactvolle uitdrucksvaardigheid in Nederlands en Papiamentu.

Reacties:

Geïnteresseerden nodigen wij uit om te solliciteren. Uiterlijke reactiedatum is 30 maart, 2018. Motivatiebrief en CV kunt u richten aan: **mw. Gilda Kelly** via bestuursmoa@colegioarubano.aw. Een psychologisch onderzoek kan onderdeel uitmaken van de selectieprocedure.

Colegio Arubano
Vondellaan 14, Oranjestad, Aruba
T +297-5822005 / 5822684 / 5831373
F +297-5832676
E colegioarubano@gmail.com
colegio.ca-ict.net

Slightly-Used or Dented SALE

from February 26th to March 3rd

CELEBRATING
100 YEARS
FRIGIDAIRE

AUTHORIZED SERVICE CENTER • AUTHORIZED DEALER
FRIO MAX
A R U B A
AIR CONDITIONING AND REFRIGERATION

UP TO 50% OFF

SELECTED SHOWROOM MODELS

• Certified Technicians • Certified Service Center • Extended Warranties • Preventive Maintenance • Original Factory Parts • Competitive Prices • Energy Star Products • Financing Available

SEROE BLANCO 14 A - TEL. 583-3163 • OPENING HOURS: MONDAY - FRIDAY: 8 AM - 5 PM NON-STOP • SATURDAY: 9 AM - 1 PM • PARTS - SALES - SERVICE - QUALITY • WWW.FRIOMAX.COM

‘Er zijn strafbare handelingen gepleegd’

MEP dient rapport in tegen oude kabinet

ORANJESTAD — Rocco Tjon, fractieleider van MEP, diende gisterenmiddag om 15.30 uur een rapport in bij de procureur generaal waarin zaken worden aangekaart die de vorige regering (AVP) fout zou hebben aangepakt. “We hebben onderzoek gedaan en willen onze bevindingen bij het Openbaar Ministerie (OM) indienen. Het gaat hier over onbehoorlijk bestuur waarbij, volgens ons, zelfs strafbare handelingen zijn gepleegd”, aldus Tjon.

“We lopen als regering tegen enorm veel zaken aan door wanbestuur van het vorige kabinet. Kijk bijvoorbeeld naar het Citgo-verhaal of het ziekenhuis. We vragen het OM nu om een onderzoek om alles boven water te krijgen en willen er alles aan doen om dit onderzoek te steunen. Als dat betekent dat er financiële middelen beschikbaar gesteld moeten worden, dan zorgen wij daarvoor.” Tjon legt uit dat het OM als prioriteit heeft om ondermijnende criminaliteit te bestrijden. “Dat doet ons

goed aangezien deugdelijk bestuur ook voor ons het allerbelangrijkste is. We doen er alles aan om de prioriteiten van het OM serieus te nemen en verwachten dan ook dat het OM ons tegemoet komt in deze zaak. We willen dat wat wij gesignaleerd hebben in ons rapport in de toekomst niet meer kan gebeuren. Op die manier hopen we dat de burgers het vertrouwen in de politiek terugvinden.”

Tjon wil niet in detail treden over het onderzoek. “Ik wil geen ophef veroorzaken

en laat het verder over aan het OM om zaken al dan niet bekend te maken aan het publiek.”

Consequenties

Op de vraag of er consequenties zijn indien de strafbare handelingen bevestigd worden, antwoordt Tjon: “Strafbare feiten verjaren niet. Het is de taak van het OM om dit aan te pakken en eventuele straffen op te leggen. Wij laten het ook aan hen om dit publiekelijk bekend te maken. Wij hebben ons vooronderzoek gedaan en vertrouwen erop dat de rest volgt.”

OM

Het OM heeft het rapport gisteren aangenomen.

“We hebben het in ontvangst genomen en zullen er serieus naar kijken”, aldus de hoofdofficier.

Brand Aureus University vermoedelijk door defect

ORANJESTAD — Drie eenheden van de brandweer moesten woensdag uitrukken nadat ze om 11.48 uur melding kregen van een brand in de Aureus University School Of Medicine in Wayaca, dat schreef de Amigoe diezelfde dag al. “Twee brandweerwagens moesten blussen en er was een hoogwerker nodig”, legde brandweerwoordvoerder Ferdinand Ponson desgevraagd aan de Amigoe uit. “Er kwam rook uit het dak omdat daar de brand ontstond. De brandweer had de brand binnen twintig minuten na aankomst onder controle.” Op het moment van de brand was een aantal studenten en het vaste personeel in de school aanwezig die naar een veilige plek geëvacueerd werden. “Hoeveel personen er precies aanwezig waren, kan ik niet zeggen maar de evacuatie verliep goed. Er vielen geen gewonden”, aldus Ponson. Op de vraag wat de oorzaak van de brand is, kan hij nog geen concreet antwoord geven. “We vermoeden dat het gaat om een elektriciteitsdefect maar onderzoek moet dat uitwijzen.”

Grenscontroles op vaccinatie tegen gele koorts

Vervolg van pagina 1

AZV advies

Verzekeraar AZV laat in een aanvullend bericht weten dat ze verzekerden, vooral die naar Colombia reizen, adviseren om zich tegen gele koorts te laten inenten. In de info van AZV staat: “Gele koorts wordt overgebracht door muggen, net zoals dengue, zika en chikungunya. Voor de laatste drie ziektes is geen vaccin beschikbaar. Voor gele koorts is er wel een vaccin.” Omdat AZV veel patiënten voor medische behandeling naar Colombia stuurt en er dan meestal ook een begeleider meegaat, adviseert AZV verzekerden en begeleiders om zich te laten vaccineren. Het vaccin is beschikbaar via Dienst Besmettelijke Ziekten, aldus AZV.

Woordvoerder Joost van de Kamp benadrukt tegenover de Amigoe dat het om een advies gaat. “Het is niet verplicht en in bepaalde

gevallen ook niet wenselijk. Denk bijvoorbeeld aan baby's of patiënten met hiv.” Patiënten die door AZV worden uitgezonden, krijgen advies van hun specialist. AZV laat tot slot weten dat er op dit moment geen gevallen van gele koorts bekend zijn op Aruba.

Toegang weigeren

De Amigoe wilde weten of passagiers de toegang tot Aruba kan worden ontzegd als ze geen vaccinatiebewijs hebben en ook geen medische verklaring. Voor het antwoord op die vraag komt de Amigoe via AZV, AAA en de immigratiedienst terecht bij de Directie Volksgezondheid.

“Ja, passagiers kan de toegang tot Aruba worden ontzegd. Het is aan de immigratiedienst om daarover een beslissing te nemen.” Ingezetenen van Aruba hoeven zich geen zorgen te maken, want zij komen het land binnen, ongeacht of ze gevaccineerd zijn of niet,

zegt de Directie Volksgezondheid.

Virus overdragen

De Directie Volksgezondheid legt uit waarom vaccinatie tegen gele koorts belangrijk is. “Als een persoon, die in het buitenland gele koorts heeft opgelopen, Aruba binnenkomt en hier wordt gestoken door de *Aedes Aegypti*-mug, dan kan deze mug daarna een andere persoon steken en op die manier het virus overdragen. Daarom wil de overheid voorkomen dat gele koorts het land in komt. Vandaar dat het belangrijk is dat iedereen die naar een risicoland reist, zich laat vaccineren tegen gele koorts.” De symptomen van gele koorts zijn: koorts, gebrek aan eetlust, overgeven, spierpijn en hoofdpijn. Deze symptomen duren ongeveer drie tot vier dagen. Volgens de Directie Volksgezondheid kan de koorts in 15-25 procent van de gevallen terugkeren, met soms ernstige complicaties.

IN HET KORT

Behulpzaam?

Een toerist werd in de binnenstad, na het parkeren van zijn voertuig, aangesproken door een zwerver die om geld vroeg. De toerist weigerde en liep verder. Toen hij zo'n anderhalf uur later bij zijn huurauto terugkwam, zag hij dat de rechter voorband lek was gestoken. Dezelfde zwerver die hem eerder benaderde om geld, bood nu – tegen een geringe vergoeding – hulp aan bij het verwisselen of repareren van zijn band. Hij weigerde opnieuw en deed even later aangifte bij de politie.

Lekker laat

De politie moest woensdag, rond kwart over drie 's nachts, opnieuw ingrijpen bij Lekker Bar & Restaurant in Palm Beach. Gezien de hoeveelheid geparkeerde auto's voor de deur, hadden agenten van een langrijdende politiepatrouille het vermoeden dat de zaak nog open was. Bij controle bleken inderdaad nog zo'n 35 klanten in Lekker aanwezig te zijn. De bar kreeg een boete opgelegd voor het overtreden van de wettelijk vastgestelde sluitingstijd.

Krakers

Twee daklozen namen illegaal hun intrek in een leegstaand appartement in Savaneta. Een medewerker van woningbouwvereniging FCCA meldde dit bij de politie. Agenten controleerden de woning en troffen inderdaad twee zwervers aan, bekenden van de politie. Een van hen verklaarde dat ze naar binnen waren gedrongen omdat ze geen plek hadden om te overnachten. De politie verwees de daklozen door naar hulpinstanties.

TRAMPOLIN

Een dagopvang waar
hulpbehoevende
kinderen worden
begeleid om in de
toekomst te
functioneren binnen
de arbeidsmarkt.

Nieuwe acties niet uitgesloten

Onvrede onder Astec-personeel om uitblijven cao

ORANJESTAD — Medewerkers van stuwadoorsbedrijf Astec hebben woensdagmiddag uit protest tegen het uitblijven van een nieuwe collectieve arbeidsovereenkomst twee uur lang het werk neergelegd. De cao-onderhandelingen zijn gepauzeerd sinds de kerstperiode. Maar ook de directie van Astec wil een nieuwe cao, omdat er veel veranderd is sinds de containerhaven naar Barcadera verhuist is.

De stakende werknemers stonden bij de ingang van de containerhaven in Barcadera en lieten geen enkel voertuig naar buiten. Zowel vakbond STA als UPA deed mee. Wel was er te zien dat er trucks naar binnen reden en de kraan bewoog. “Alle voor de kraan gecertificeerde personeelsleden staan buiten”, zegt UPA-vakbondslider Dave Franken. “Dat betekent dat het bedrijf daar iemand laat werken die niet gecertificeerd is en dat brengt levens in gevaar”. Het certificaat voor de kraan is als een rijbewijs, je moet er een cursus van 3 - 4 maanden voor volgen en examen voor doen om de miljoenen kostende kraan te mogen bedienen, legt Franken uit. “Er is al zoveel water bij de wijn gedaan bij het onderhandelen”, vindt hij. De directie van Astec wil aan de verhoging tornen, de *bashipremie*, de vakantie-uitkering en de eindejaarsuitkering, zegt Franken. Ook hebben de me-

dewerkers last van de rook van het nabijgelegen WEB, waardoor ze vaak ziek zijn, zegt Franken. De directie heeft tot maandagmiddag tijd voor een reactie, anders wordt de actie komende week mogelijk uitgebreid. STA-leider Diego de Cuba wil inzage in het contract dat Astec met Aruba Ports Authority (APA) heeft getekend, want dat raakt zowel de medewerkers van Astec als van APA stelt hij. “Je bent naar Barcadera gekomen en verdient grof geld terwijl de werknemers de nadelen ondervinden, dat kan niet.” Hij noemt de voorgestelde salarisverhoging *chiripero*, krenterig.

Concreet

Jamiro Dijkhoff, shopsteward

van vakbond STA legt uit dat de medewerkers al vijf jaar een nieuwe cao willen. “We willen niet alleen meer loon, maar iets wat concreet is onderkend zoals een cao. De directie wil een handboek en de regels naar eigen zin toepassen. Er zijn wel verhogingen geweest, maar niet zoals in de oude cao is afgesproken, ze doen wat ze willen.”

Handboek

Randall Angela, onderhoudsmanager van Astec verzekert dat de onderhandelingen zullen doorgaan. “Vroeger had je een enkele cao waar alles in werd gedefinieerd en dit willen we een beetje scheiden met het handboek. Ook is er onrust over het overwerk, of het wel of niet verplicht is.” Op

de vraag of het bedrijf met het handboek beslissingen tegen de werknemers kan maken stelt hij: “We doen niets wat tegen de wet is, het handboek is ons ook aanbevolen door verschillende partijen, onder andere door Directie Arbeid. Elk bedrijf maakt de aanpassingen die het noodzakelijk vindt.” Het handboek zijn de bedrijfsregels die voor alle werknemers voor de bedrijfsvoering gelden zoals bijvoorbeeld de veiligheidsregels.

Vakbond STA mag sinds de winst van het personeelsreferendum, oktober vorig jaar, als vertegenwoordiger van de medewerkers met Astec om de tafel. Het bedrijf wil ook een nieuwe cao, want er zijn veel dingen veranderd sinds

de verhuizing naar Barcadera. Sinds de verhuizing is Astec zelf verantwoordelijk voor de financiering, het ontwerp en onderhoud van het project. “Het nieuwe contract, dat is afgesloten met APA is voor 25 jaar, dus we moeten voorzichtig zijn. We hebben een bepaalde verantwoordelijkheid voor de economie.” Zo'n 99 procent van alle cargo gaat door onze haven, stelt Angela, dus er zijn veel meer stakeholders dan voorheen.

Kraan

Wanneer er gestaakt wordt, heeft Astec een *emergency team*. “Niet alleen de onderhoudsmensen van de kraan kunnen erop werken, maar ook twee van onze toptecnici en de kraanfabrikanten, die in het certificatieproces zitten. Het enige verschil is dat ze niet zo snel kunnen werken als de mensen die de kraan elke dag bedienen.” Het schip Ipanema van King Ocean's, dat woensdag aankwam en wekelijks verse goederen naar Aruba brengt, is in zijn geheel gelost, verzekert Astec-directeur Mike De L'Isle desgevraagd.

Onderhandelingen

“De onderhandelingen met STA verliepen in goede sfeer. We kwamen heel dicht tot elkaar maar uiteindelijk lukte het niet”, zo zegt Angela. De vakbond was akkoord met de verhogingen maar niet zo blij met het handboek. De onderhandelingen werden opgeschort tijdens de kerstperiode. “Aangezien er een lopende cao

is, wordt deze eind december automatisch verlengd en gaan we in de loop van dit jaar weer om de tafel. De cao moet opgezegd worden door beide partijen, dat is niet gebeurd.” De havenmedewerkers zijn niet onderbetaald, stelt hij,

Astec ontvangt juist veel sollicitaties omdat de mensen weten dat de salarissen en secundaire arbeidsvoorwaarden aantrekkelijk zijn. Zo worden ze ook betaald wanneer er geen schepen zijn om te laden of lossen, aldus Angela.

Angela's Happy Hour
(Ma t/m Vr: 9 - 12 am)
Angela Tiemens

Voor contact:
Studio: (297) 583 2121
Kantoor: (297) 583 2220
Email: info@fresharuba.com
facebook.com/fresharuba

Plankgas

Het Formule 1-jachtseizoen is geopend

Bert Davies was vele jaren werkzaam in de internationale autosport als cameraman, journalist, tv-commentator en regisseur voor onder meer Eurosport, NOS, RTL, SBS6, ESPN en anderen. Ook was hij manager van raceteams in Indycar en diverse Europese raceseries. Bert is momenteel woonachtig op Aruba en schrijft regelmatig voor de Amigoe over de autosport.

Gisterochtend was het eindelijk zo ver, hét moment waar alle Formule 1-fans lang naar hebben uitgekeken: de presentaties van de nieuwe bolides van kampioenteam Mercedes en hun grootste rivaal Ferrari. De Duitsers presenteerden hun nieuwe bolide op het circuit van Silverstone. De Fin Valtteri Bottas mocht donderdag tijdens de zogenaamde filmdag, waar totaal slechts 100 kilometers mogen worden gereden, de nieuwe W09 EQ Power+ voor het eerst de sporen geven. De nieuwe bolide lijkt op het eerste oog erg veel op zijn succesvolle voorganger. In de wintermaanden is echter hard gewerkt om de oude auto op technisch vlak beter en ook interessanter te maken. Volgens insiders kan de verbeterde Mercedes-motor

ook nog eens dik 1000 pk gaan leveren. Dat is toch al weer zo'n 50 pk meer dan de nieuwe Renault-motor van Max Verstappen die in hopelijk betrouwbare modus op 950 pk wordt ingeschat. Regerend wereldkampioen Lewis Hamilton had een slechte mededeling voor de voornaamste concurrenten, Red Bull Racing en Ferrari. Volgens de viervoudig wereldkampioen is de nieuwe bolide van Mercedes nog beter dan de superieure auto van 2017. Er waren verbeterpunten en dat heeft het team voor elkaar gekregen. Er is veel geleerd van de zwakkere punten. Hamilton verklaarde ook, dat hij veel motivatie en inspiratie

haalt uit zijn fans en uit de huidige tv-beelden van de Olympische Winterspelen in Zuid Korea. Lewis Hamilton heeft er echt zin in om komende raceseizoen volledig voor zijn vijfde wereldtitel te gaan. Hij is superfit en er helemaal klaar voor. Sinds in 2014 de huidige hybridemotoren wordt gebruikt domineert Mercedes. Vorig jaar kwamen er nieuwe aerodynamische regels en kreeg men veel meer tegenstand.

Italiaanse passie en inzet
De vraag is nu of Ferrari en Red Bull de volgende stap kunnen zetten. Wellicht kan ook het McLaren team met de supersnelle Fernando Alonso aan boord de aansluiting

gaan vinden. Vandaag wordt hun nieuwe MCL 33 gepresenteerd. De teams van Toro Rosso en Force India hebben ervoor gekozen om vlak voor de eerste test, aanstaande maandag in Barcelona, het doek van hun bolides te trekken. Ferrari heeft haar nieuwe bolide op donderdag aan de wereld gepresenteerd. Dit gebeurde in een interactieve presentatie, met daarin een rol voor vijftien racefans. Vanuit het eigen Ferrari-museum in Maranello werd de show gepresenteerd. De jacht op de wereldtitel 2018 is nu dus officieel geopend. Die titel is trouwens sinds 2007 niet meer in Ferrari bezit geweest. Blijde gezichten bij Ferrari, Sebastian Vettel was zo enthousiast over de nieuwe auto dat hij er direct het circuit mee op wilde om te gaan rijden. "Wat er mooi uit ziet is meestal ook snel" verklaarde Kimi Raikkonen hoopvol. In vergelijking met de 2017-bolide valt de licht aangepaste livery op. Het traditionele Ferrari-rood is ingeruild voor een iets donkerdere tint. Het rood komt

beter tot zijn recht door het weghalen van het grote Ferrari-logo achter het hoofd van de rijders. Ferrari heeft gekozen voor een langere wielbasis met het Mercedes-ontwerp natuurlijk als voorbeeld. Er zijn agressievere sidepods en er is een hogere achterkant. Teambaas Maurizio Arrivabene sprak tijdens de presentatie van 'een geweldig product van Italiaanse makelij'. Zijn jongens hebben de wagen stap voor stap opgebouwd met passie en enorm veel inzet. Elk klein detail is onder de loep genomen. Maanden vóór het einde van het afgelopen seizoen zijn ze al begonnen met hun noeste arbeid. Met de nieuwe SF71H moeten Vettel en Raikkonen de jacht op Mercedes kunnen gaan inzetten. De wereldtitel is het ultieme doel. Vorig jaar kwamen de Italianen sterk uit de startblokken. Vettel zegevierde tijdens de eerste race

op het Albert Park Circuit in Melbourne en leek tijdens de eerste seizoenshelft op weg naar zijn vijfde wereldtitel. Een matige, pechvolle en incidentrijke tweede helft zorgde voor veel getergde Italianen en zorgde er uiteindelijk voor dat Mercedes alsnog de titel won. Om dit jaar een vergelijkbaar scenario te voorkomen heeft Ferrari straffe maatregelen genomen om allereerst de betrouwbaarheid maar eens flink op te schroeven. De motor is verbeterd, lichter gemaakt en kan zonder problemen meer afstand afleggen, hoopt men. Ferrari is inmiddels het zevende team dat zijn 2018-bolide heeft gepresenteerd.

Vangrailtje kussen
Afgelopen maandag werd de nieuwe Red Bull RB14 voor het eerst de baan van Silverstone opgereden door Daniel Ricciardo. De natte

verraderlijke piste zorgde ervoor dat de Australiër meteen de eerste schade van het seizoen reed. Hij gleed met de gloednieuwe bolide tegen de vangrail. De neus en bodemplaat van de auto werden beschadigd. Dan hadden ze misschien toch beter regenkoning Max de eerste rondjes achter het stuur kunnen zetten. De meeste teams zijn op dit moment al in Barcelona. Daar beginnen aanstaande maandagochtend om negen uur de eerste wintertests. Die duren van 26 februari tot en met 1 maart. Razendsnel worden er dan nieuwe updates en verbeteringen uitgewerkt, want van 6 tot en met 9 maart gaat het testen weer verder in Barcelona.

Dan wordt de boel ingepakt en reist het circus af naar Australië waar in Melbourne op 25 maart de eerste Formule 1-race wordt gereden.

ARUBA DOET ontplooit je creativiteit

Haci bon! **Pasa bon!**

CEDE Centro pa Desarrollo ARUBA

ARUBA DOET 2018

Oranje Fonds voor sociale initiatieven

9 EN 10 MAART 2018
Schrijf je NU in als vrijwilliger!

arubadoet.com

EUROPE HOUSE ARUBA ANNOUNCES

CALL FOR HOSTING ORGANISATIONS IN THE FRAME OF ERASMUS+

Fundación Canaria Insular Para Formación Empleo y El Desarrollo Empresarial (FIFEDE) in Gran Canarias, Spain, is looking for **organizations and/or enterprises** in Aruba that may be interested in **hosting recent graduates** of Vocational Education Superior Degree (similar to university level studies) for a period of 2 or 3 months.

These recent graduates are a wide range of professionals in especially: infant education, sociocultural animation, event creation, IT, hairdressers, stylists, gender equality specialists, social animators, etc.

All graduates have an "Erasmus+" grant that covers their travel costs and provides monthly allowance. There is no additional cost for the hosting organization/enterprise.

Please contact Gerlien Croes at the Office of the European Union and Kingdom Relations at (+297) 5823190 for more information.

Steun ons werk met uw gift.

Fundacion Arubano di Esnan Visualmente Incapacita
Primavera 233, Aruba Tel.(297)582-5222/
582-5051, fax (297)582-0306
e-mail: favi@setarinet.aw website:
<http://www.favi.org>

NEW LIFE FOR PAWS FOUNDATION

Verkenning voor implementatie Unesco-verdrag ter bescherming van immaterieel erfgoed

Richenel Ansano en teamleider Erfgoedzorg Saskia van Oostveen.

WILLEMSTAD — Richenel Ansano, oud-directeur van het Nationaal Archeologisch en Antropologisch Memory Management (NAAM) instituut, gaat de komende maanden uitzoeken wat er nodig is om het Unesco-verdrag ter bescherming van immaterieel erfgoed op de Caribisch Nederlandse eilanden verder te implementeren. Ook zal hij in kaart brengen waar verdere samenwerkingsmogelijkheden liggen. Dat meldt het Kenniscentrum Immaterieel Erfgoed Nederland op Facebook.

Vorige week was Ansano bij het Kenniscentrum Immaterieel Erfgoed Nederland op bezoek. Het Unesco-verdrag is door Nederland ondertekend met

medegelding van St. Maarten, Curaçao en Aruba. Om uitvoering te geven aan het Unesco-verdrag hebben St. Maarten, Curaçao, Aruba, Bonaire,

St. Eustatius en Saba een samenwerkingverband opgezet: het ICH Dutch Caribbean Committee. De voormalige NAAM-directeur is secretaris van dit comité. Op verzoek van het Nederlandse kenniscentrum gaat hij dus in kaart brengen wat er nodig is om het

Unesco-verdrag verder te implementeren. Daarnaast kijkt hij naar de samenwerking tussen de eilanden, maar ook met andere ngo's in de regio en met het Kenniscentrum Immaterieel Erfgoed Nederland. Tijdens zijn werkbezoek aan Nederland werd de basis voor de verkenning uitvoerig besproken. Ook het Nederlandse ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, de Nationale Unesco Commissie en Walter Hellebrand van het ICH Committee St. Eustatius schoven tussendoor bij de gesprekken aan. De komende maanden zal Ansano de zes eilanden bezoeken om met lokale stakeholders en de leden van het Dutch Caribbean ICH Committee te spreken. De Conventie voor de bescherming van immaterieel erfgoed werd in 2003 getekend. Curaçao co-ratificeerde het verdrag in 2016, na ratificering door het Koninkrijk in 2012, maar het eiland onderneemt al sinds 2011 de nodige stappen om aan het verdrag te kunnen voldoen.

Pariba di brug

7e editie 'We Culture'

Foto: Melissa Stamper

SAN NICOLAS — De zevende editie van 'We Culture' wordt zaterdag 24 februari gehouden vanaf 19.00 uur in San Nicolas. Stichting San Nicolas Awareness organiseert samen met The Rootsie Reggae Show deze editie van

We Culture. Volgens de stichting is er op zaterdag genoeg te doen voor het hele gezin, zo belooft de drumvoorstelling van Sonfaya 2020 je mee te slepen in het ritme van gedichtenoverdrachten en zijn er zangvoorstellingen van on-

der meer Beach Lama, Papi Jones Sr, Papi Jones Jr, The Empress en Rootsman Sonny. Tijdens deze avond wordt ook een presentatie gegeven over 'conscious reasoning' door Ras John Fong en Jahlon van de radioshow The Rootsie Reggae Show. Het evenement vindt plaats aan het begin van de Bernard van de Veen Zeppenfeldstraat, bij de Bobby Farrel wandschildering. De toegang is gratis.

Arubaanse scheidsrechter bij muay thai kampioenschap

ORANJESTAD — Devon Hodge (zie foto) doet als internationale scheidsrechter mee aan het 15e Muay Thai Championship dat in maart in Thailand wordt gehouden. Aruba stuurt daarnaast ook vijf muay thai-ers naar dit kampioenschap. Vier van de vijf zijn gekwalificeerd, de vijfde gaat zich bewijzen voor het eerstvolgende kampioenschap dat in juni in Mexico wordt gehouden.

De Arubaanse delegatie gaat naar Thailand met steun van Lotto pa Deport. Met de deelname van Hodge is het voor het eerst dat Aruba een scheidsrech-

ter in deze sport naar een internationaal toernooi stuurt. Hodge ziet het dan ook als een unieke ervaring. Hij doet zelf aan muay thai, maar heeft als sporter nooit aan een groot kampioenschap kunnen meedoen. Dit keer dus wel, als internationaal scheidsrechter. "Ik zal het Caribisch gebied en Aruba goed vertegenwoordigen", zegt hij. Muay thai, ofwel thaiboksen, is een vechtsport die al eeuwen in Thailand wordt beoefend. In tegenstelling tot het traditionele boksen, mag bij het thaiboksen, naast het gebruik van de vuisten, ook gebruik gemaakt worden van de knieën, ellebogen en benen.

Eerste openluchtmarkt in Rancho

ORANJESTAD — Stichting Rancho maakt bekend dat ze zaterdag een markt organiseert van negen uur 's ochtends tot zes uur 's avonds bij café Flor de Oriente.

"Een markt is de plek waar de samenleving bijeenkomt en kleine lokale ondernemers steunt. Wie kan de markt van Rancho aan de haven ooit vergeten, waar men voor boodschappen kwam", zo laat de stichting weten. Ze wil deze traditie graag terugbrengen naar de oude visserswijk in Oranjestad en organiseert daarom samen met de Aruba Tourism Authority (ATA) en Vibration Co. een markt met lokale producten, eten, drinken en live muziek. Stichting Rancho wilde altijd al een markt organiseren, dat is onderdeel van haar visie en komende zaterdag is het dus eindelijk zover.

Maandelijks

Het is de bedoeling dat de markt elke laatste zaterdag van de maand plaatsvindt. Het moet een speciale plek worden waar lokale mensen, bewoners, vissers, kunstenaars van de wijk samen

Foto: Nadine Stiles

In januari organiseerde Stichting Rancho de eerste 'walking tour' door de wijk speciaal voor staatssecretaris Raymond Knops van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (CDA).

kunnen komen in het hart van Oranjestad om hun producten, eten of ambachtsproducten te verkopen. Stichting Rancho steunt de bewoners van Rancho door hen en kleine ondernemingen de mogelijkheid te geven op de markt te staan voor een gunstige prijs.

Tour

Sinds kort geeft de stichting ook rondleidingen door

de historische wijk. Geïnteresseerden kunnen gratis meedoen aan een walking tour die begint om 9.30 bij Flor de Oriente aan de Kerkstraat 6.

Om mee te doen aan de rondleiding of voor meer informatie over het meedoen aan de markt, kunnen mensen contact opnemen per e-mail info@stichtingrancho.org of bellen naar 562-8352.

Muziekfestivals rond Dag van de Vlag

ORANJESTAD — In het kader van Dia di Himno y Bandera organiseert de stichting voor folklorefestivals (FCFFDHB) een driedaags muziekfestival op 8, 9 en 11 maart. Inschrijven kan alleen op aanstaande zondag 25 februari.

Het festival 'Un canto pa Aruba' vindt plaats op Plaza Turismo op 8, 9 en 11 maart. De voorrondes van het festival zijn op donderdag 8 maart en vrijdag 9 maart. De finale wordt op zondag 11 maart gehouden. In de reglementen staat dat alleen de ritmes tumba, wals, danza, polka, foxtrot en mazurka zijn toegestaan. Een jury deelt punten uit op basis van de inhoud van het lied, de compositie, de harmonie, stemgebruik (articulatie) en interpretatie. Uiteindelijk worden drie prijzen uitgedeeld en kan een persoon of groep de titel 'Voz Gana-dor' winnen. Geïnteresseerden kunnen zich uitsluitend op zondag 25 februari inschrijven voor deelname bij Sandra's Garden van 18.00 uur tot 20.00

uur. Deze zondag worden ook gelijk de lootjes getrokken.

Kind-en jeugd muziekfestival

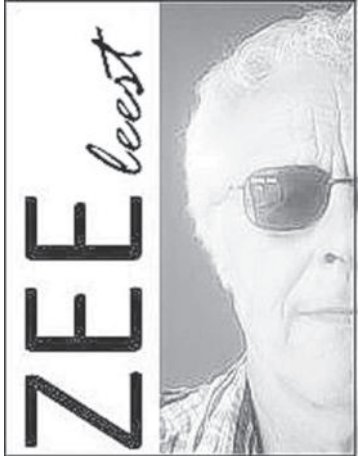
Op 3 maart wordt het kind- en jeugdfestival gehouden in Tanki Leendert. Buurtcentrum Tanki Leendert organiseert dan samen met Comision Promove Cultura (CPC) het muziekfestival 'Un canto na nos Himno y Bandera' voor jongeren tussen vier en zeventien jaar. Vanavond in buurtcentrum Tanki Leendert worden van 19.00 uur tot 20.00 uur de lootjes getrokken voor de dertiende editie van dit muziekfestival voor jongeren. De jeugdige deelnemers strijden in de categorieën van 4 tot en met 6 jaar; 7 tot en met 9 jaar; 10 tot en met 12 jaar en 13 tot en met 17 jaar.

ZEE leest

Breekijzer Aruba

Nico van der Zee bespreekt in deze column regelmatig zinnige en onzinnige zaken. Reacties zijn welkom: nicovanderzee@gmail.com.

Complimenten voor collega Tito Laclé van NoticiaCla die erin slaagde om twee topmensen van Citgo Amerika voor de camera te interviewen. Christman en Elizondo waren in Aruba om aan te geven dat het niet goed gaat met de werkzaamheden bij de raffinaderij en dat het langer gaat duren dan verwacht. Hoeveel langer, kwamen we niet te weten. Dat hangt af van de versoepeling van de sancties tegen Venezuela waar Citgo op hoopt. De sprookjes die rond Citgo in het afgelopen jaar verspreid zijn, bleven in het interview overeind. Echt kritisch wilde Tito klaarblijkelijk niet zijn, misschien was wel de afspraak dat hij niet te vervelend mocht doen. Het leverde hem in ieder geval een Citgo-advertentie op zijn website op. Zo mochten we dus nog een keer horen dat voor de toekomstige werkers al een mancamp klaar staat waar 1200 man in ondergebracht kan worden. Waar dat voor nodig is, als je toch zoveel mogelijk Arubanen in dienst wilt nemen, bleef onbesproken. Wie de foto's van de barakken gezien heeft, zal ook twijfelen aan het aantal. Als daar 1200 man moet leven, dan hebben ze minder ruimte dan in een concentratiekamp. Ook het aantal werknemers dat daadwerkelijk bij Citgo Aruba werkt, bleef onduidelijk. 600, volgens de beide Citgo-directieleden, iets meer zelfs. Niemand ziet dagelijks die 600 man bij de poort staan, dus enige twijfel is op zijn plaats. Wie goed luisterde, kreeg die twijfel bevestigd. Door de huidige tegenslag moeten namelijk 300 mensen verdwijnen. Ontslag is niet nodig, want ze werken niet bij Citgo, maar bij Arubaanse bedrijven, kregen we te horen. Nu begin ik het telysysteem te begrijpen. U heeft een schildersbedrijfje met 4 man personeel en krijgt de klus om wat gebouwtjes daar een fris likje verf te

geven. Citgo telt dan gewoon 5 man op bij het aantal werkenden en komt zo dus uiteindelijk op 600 uit. De overgebleven 300 werken trouwens ook niet bij Citgo, maar voor een heel groot deel bij ons eigen beheer- en distributiebedrijf. Van die 600 blijft zo weinig over. De echte reden waarom de beide mannen op Aruba waren, werd al snel duidelijk. Het officiële doel was om informatie te geven over de voortgang en te waar-schuwen voor vertraging. Het echte motief is anders: Venezuela zit in zijn maag met de sancties van de westerse wereld en wil dat die sancties verlicht worden. Als dat gebeurt, zou ook financiering voor de raffinaderij geregeld kunnen worden. Nu is Aruba de dupe van de maatregelen van Washington. Dat is zielig en daarom moet er iets aan die sancties gedaan worden. Wij zijn het breekijzer om de sancties te kraken. Aruba zou in Washington moeten pleiten voor verlichting van de sancties, wat onze minister-president gelukkig weigerde. Toen er nog geen sprake was van sancties lukte het Citgo al niet om geld bij elkaar te krijgen voor het herstel van de raffinaderij. De financiering die ze presenteerden, was voor onze centrale bank niet acceptabel. Het ligt dus niet aan de sancties, het ligt aan de financiële basis van Citgo en Venezuela. Die was voor de sancties al beroerd en die wordt er alleen maar slechter op. Met of zonder sancties, zie ik het somber in. Die raffinaderij van ons, die komt er nooit, concludeer ik maar weer eens. Ik kom steeds minder alleen te staan.

MetaCorp: Samen 70 jaar bij ATCO Concrete

ORANJESTAD — Drie werknemers van ATCO Concrete Products hebben onlangs samen met MetaCorp ‘70 jaar in dienst’ gevierd. De werknemers Cesar Correa en Jorge Pantoja vierden beiden hun 25-jarige jubileum en Antonio Henriquez vierde zijn 20-jarige jubileum bij ATCO Concrete Products.

Collega's en familieleden waren bij de Balashi Beer Garden samengekomen om de jubilea te vieren. Richard de Veer, waarnemend directeur van ATCO Concrete Products, feliciteerde de heren en vertelde samen met Managers Robby Fingal en Jose Wernet, een verhaaltje over de drie heren.

Correa
Cesar Correa is als delta-aannemer bij het Concord Hotel begonnen. Daarna is hij op de landingsbaan bij de airport gaan werken en toen het werk op het vliegveld klaar was, ging hij bij de raffinaderij werken. Zo is Correa in contact gekomen met supervisor Robby Fingal en heeft jaren met hem op die afdeling gewerkt. Correa werkte daarna een periode bij de garage van ATCO en daar heeft hij met de verschillende trucks leren werken. In 1999 werd Correa blokken-leveringschauffeur bij ATCO Concrete Products.

Pantoja
Jorge Pantoja is ook als delta-aannemer begonnen en is na 1 jaar in vaste dienst gekomen bij ATCO. Gedurende de jaren heeft hij bij verschillende projecten, zoals Renaissance Island en Spaans Lagoen gewerkt en is kort daarna bij de garage van ATCO gaan werken. Door de jaren heen groeide Pantoja in zijn werk en

baan en is als chauffeur en helper bij de cementfabriek gaan werken. Tegenwoordig is Pantoja chauffeur op de cementmixer-vrachtwagens.

Henriquez
Antonio Henriquez werkt al twintig jaar als operator en is een van de weinige werknemers die verschil-

lende taken kan uitvoeren. Hij bedankte zijn werkgevers en voegde daar aan toe dat nieuwe werknemers nog veel moeten leren van het bedrijf.

Belangrijke nummers

Centraal Politie	100	Kibrahacha	583-4908
Brandweer	911	Maria	585-8145
Politie O'stad	102	Noord	586-4606
Politie San Nicolaas	104	Oduber	582-1780
Politie St.Cruz	105	Paradera	588-6638
Politie Noord	107	San Lucas	584-5119
Tipline Politie	11141	San Nicolaas	584-8186
Ziekenhuis	527-4000	Santa Anna	586-8181
Dierenarts	585-0400	Santa Cruz	585-8028
Elmar centraal	523-7100	Seroe Preto	584-4833
Elmar storing	523-7147	Trupiaal	583-8560
WEB Aruba	525-4600		
SETAR	582-2116	— Mortuariums —	
Taxi (TAS)	587-5900	Ad Patres	584-2299
Taxi (ATT&T)	582-2010	Aurora	588-6699
Taxi (PTS)	588-0035	Olive Tree San Nicolaas	584-8888
Taxi (Diamond)	587-2300	Olive Tree Oranjestad	582-0000
Kankerbestrijding	582-0412		
Stichting SAMBA	582-0903	— Stichtingen —	
		Fundacion Anti-Droga Aruba (FADA)	583-2999
—Oranjestad—		Fundacion Respetami	582-4433
Ambulance	582-1234	Zwanger? Fundacion	
BGD Oranjestad	527-2782	CIZKA	583-0331
Veterinaire Kliniek	582-1720	Fundacion Diabetico	593-0507
Animal Shelter	582-1623	Arubano	593-4928
		Twelve Step Meeting	
— San Nicolaas—		AA-NA- AL- ANON- OA	583-8989
Ambulance	584-5050	Fundacion Amor Pa	568-4739
Centro Medico	523-8833	Prohimo	564-8849
BGD San Nicolaas	527-2782	NA Acceptance Group	565-7500
Serlimar	584-5080	Fundacion Centro	
		Ecologico Aruba	562-8984
— Botica —		Bureau Sostenemi Misbruik en mishandeling tegen	
4 Centro Medico	584-5794	minderjarigen	588-1010
Aloë	584-4606	Fundacion C.V.A. voorkomen	
Central	585-1965	en zorg voor stroke	567-7004
Dakota	588-7364		
Del Pueblo	582-1253		
Eagle	587-9011		

Het weer

ZATERDAG			
24 februari 2018			
Licht bewolkt met kans op regen. Wind vanuit het Oost tussen 22 en 32 km/u.			
Max Temp.	Voelt Als	Wind	Precipitatie
28°	31°	22 km/u	25%
Zonsopgang	Zonsondergang	UV index	
06:58	18:48	10 v/d 10	

ZATERDAGAVOND			
Licht bewolkt met kans op regen. Wind van het Oostnoordoost tussen 18 en 32 km/u.			
Min Temp.	Voelt Als	Wind	Precipitatie
24°	24°	18 km/u	25%
Maansopgang	Maansondergang		
13:41	02:47		

Aankomsttijden
Cruiseschepen
Zaterdag, 24 Feb. '18
Celebrity Reflection 15.00 – ****
Zondag, 25 Feb. '18
Celebrity Reflection-Dept. **** – 18.00
Maandag, 26 Feb. '18
Costa Magica 08.00 – 17.00 Freewinds – Dept. 06.00 – ****
Dinsdag, 27 Feb. '18
Crown Princess 08.00 – 22.00 Celebrity Summit 09.00 – ****

Dienstdoende huisartsen Vrijdag, 23 februari 2018
Huisarts nachtdienst - Oranjestad Huisartsenpost Hospitaal 527-4580 Dr. Fernandes
Huisarts nachtdienst - San Nicolaas Centro Medico San Nicolaas Dr. Ramautar
Dienstdoende apotheken Apotheek nachtdienst San Nicolaas Botica 4 Centro Medico 584-5794
Apotheek nachtdienst Oranjestad Botica Trupiaal 583-8560

BVN			
17:20: Dagelijkse Kost	08:35: Op de man af		
17:35: EenVandaag	09:20: Focus		
18:00: VRT Journaal	09:50: Nieuwsuur		
18:45: De Wereld Draait Door	10:35: Weerbericht Amerika/Caribiën		
19:35: NOS Journaal	10:40: Jinek		
19:50: Weerbericht Europa/Afrika	11:35: Hallo Nederland		
19:55: De 5 smaken van Joël	12:00: VRT Journaal		
20:35: Op de man af	12:30: Van Gils & Gasten		
21:20: Focus	13:25: Holland!		
21:50: Nieuwsuur	14:05: BinnensteBuiten		
22:35: Weerbericht Amerika/Caribiën	14:30: Tijd voor MAX		
22:40: Jinek	15:10: Sesamstraat		
23:35: Hallo Nederland	15:25: Sesamstraat: 10 voor...		
	15:35: Het Klokhuis		
	15:55: Jill		
	16:10: Freeks wilde wereld		
	16:20: NOS Journaal		
	16:25: Blokken		
	16:55: Thuis		
	17:20: Dagelijkse Kost		
	17:35: EenVandaag		
	17:50: NOS gesprek minister-president		
	18:00: De Wereld Draait Door		
	18:40: NOS Journaal		
	19:30: Weerbericht Europa/Afrika		
	19:50: Smeris		
	19:55: Floortje naar het einde van de wereld		
	20:50: Nieuwsuur		
	21:35: Weerbericht Amerika/Caribiën		
	22:20: NOS Studio Sport Eredivisie		
	22:25: Jinek		
	22:55: Hallo Nederland		
	23:50: Hallo Nederland		

COLOFON			
Uitgeverij Amigoe (Aruba) N.V. Tel: (297) 582-4333 Fax: (297) 582-2368	Social Media & Marketing Coordinator Tiziana La Torre tlatorre@amigoe.com	Administratie Algemeen: adminaruba@amigoe.com	Administratie Zulaika Kelly zkelly@amigoe.com (abonnement) Zulma Kock avisoaruba@amigoe.com (layout)
Bilderdijkstraat 16 Postbus 323, Oranjestad, Aruba	Directie: Michael Voges mvoges@amigoe.com Grecia Willems gwillems@amigoe.com	Redactie: Alex Lacle (hoofd redacteur) Mirte de Rozario Melissa Stamper Nadine Salas arubaredactie@amigoe.com	Distributie Zulma Kock abonementaruba@amigoe.com
Verkoop Algemeen: Zulma Kock avisoaruba@amigoe.com	Verkoop/Acquisitie Shawn Geerman sgeerman@amigoe.com	Klachten over bezorging? Mail naar: klachtenaruba@amigoe.com	Kantooruren: Maandag t/m Vrijdag 8:00 am – 4:30 pm
Special Projects Coordinator Natasha Tromp ntromp@amigoe.com	Bankrekeningnummers: Caribbean Mercantile Bank #20651903 Banco di Caribe # 81027801 RBC #100031723 Aruba Bank # 6000400190		

Unesco-prijs voor de moedertaal naar Albert Schoobaar

WILLEMSTAD — Theatermaker en acteur Albert Schoobaar heeft woensdag de Unesco-prijs voor de moedertaal Papiaments in ontvangst mogen nemen voor zijn stuk Mula dat vorig jaar in La Tentashon werd opgevoerd.

De prijs bestaat uit 2500 gulden en een plaque. Schoobaar droeg de prijs op aan zijn overleden vader, ooms en tantes. “Vlak voordat ik de vloer op moest voor de Mula-voorstellingen dacht ik aan mijn vader, ooms en tantes. Ik sprak tot ze en vroeg ze om kracht om door deze 70 minuten te komen. Daarom heb ik de prijs aan hen opgedragen”, zegt Schoobaar, die na de bekendmaking moest zoeken naar woorden.

“Alle woorden waren mij ontschoten. Ik wist niet wat ik moest zeggen. Ik zei nog dat ik super blij ben met de prijs omdat ik nooit iets in mijn leven heb gewonnen. Niet eens een briëchi, misschien ooit een doos koekjes, maar niets substantieel. En dan win ik dit voor de Papiamentse taal en moet ik zoeken naar woorden. Het enige wat ik kon uitbrengen was masha danki”, vertelt Schoobaar in een telefonische interview. Op weg naar huis kocht hij biertjes en tequila om zijn winst met zijn burens en familieleden te vieren. “Zij brachten mij weer met beide benen op de grond.”

Mula van Teatro KadaKen ging begin 2017 in première. Het indringende Papiamentstalige stuk ging over een van de zwartste periodes in de recente Curaçaose geschiedenis. “De tijd waarin bolletjesslikkers de vertrekhal van Hato bevolkten en hun leven op het spel zetten om uit de armoede te ontsnappen, schulden af te betalen of te kunnen feesten.” In totaal waren er meer dan zestig uit-

Vlnr: Marva Browne (Unesco Curaçao), Albert Schoobaar, Laura Quast en Norma Cova.

voeringen van Schoobaars eerste solovoorstelling. De voorstelling onder regie van Milushka Birge en Schoobaar zelf, werd voor meer dan 6000 jongeren en volwassenen opgevoerd, zowel tijdens openbare voorstellingen als op middelbare scholen. Voor de scholieren werd dan ook een educatief programma aan de productie gekoppeld.

Nieuw avontuur

Inmiddels heeft Schoobaar afscheid genomen als artistiek leider van Teatro KadaKen. Al blijft hij wel met ze samenwerken. Zijn doel is binnenkort een nieuwe theatergroep voor volwassenen op te richten. Het publiek in Zona Kultural kreeg woensdag en voorproefje. Voor de conferentie in het kader van de Internationale Dag van de Moedertaal maakte hij een kleine voorstelling met een groep spelers waarmee hij vaker samenwerkt. “Het stuk ging over de ma-

nier waarop we met het Papiaments omgaan en of deze wijze het voortbestaan van de taal in gevaar brengt. Tijdens mijn research op internet stuitte ik op een tragisch verhaal over de laatste twee mannen die nog de dreigende taal Ayapanec spreken. Dit is de moedertaal van het Mexicaanse dorp Ayapa. Het tragische is dat deze twee mannen niet met elkaar spreken. Dit zijn de enige twee personen die de taal nog spreken en ze communiceren niet met elkaar. Daardoor wordt de taal bedreigd met uitsterven. Een taalantropoloog probeerde in een race tegen de klok deze taal te redden door de twee mannen te interviewen. Deze twee mannen staan symbool voor wat er gebeurt als men niet met elkaar communiceert. Volgens de mannen begon de uitsterfing van hun taal toen ze gedwongen werden om Spaans te spreken. Het spreken van een wereldtaal verdringt de

talen die door minderheden worden gesproken. Ook op Curaçao zie je deze ontwikkeling.” Hij beeldde deze ontwikkeling uit met een stel dat een kind verwacht. Terwijl ze plannen maken voor de toekomst van het kind komen ze erachter dat ze over bepaalde zaken anders denken. Eén van hen vindt dat ze Engels moeten spreken met het kind voor zijn vervolgstudie in de Verenigde Staten. “Waarom zou het kind in de VS gaan studeren”, vraagt de een. “Omdat het is bewezen dat als je een wereldtaal spreekt, je later meer kans hebt op succes”, is de antwoord van de ander. “Al die Papiaments fanatici zijn oudjes die niets anders te doen hebben dan te zaniken over het Papiaments, terwijl ze zelf hun kinderen naar de Internationale School of een Nederlandstalige school hebben gestuurd”, aldus een scène uit het stuk.

Beleidsinstrument kwaliteitsverbetering en kostenbeheersing gezondheidszorg

Dynamisch exploitatiemodel HNO bijna klaar

WILLEMSTAD — Het Nederlandse zorgadviesbureau Healthcare Intelligence Performance is bijna klaar met het exploitatiemodel van Hospital Nobo Otrobanda (HNO). Dat meldt hoofduitvoerder Stichting Sona.

Het prototype werd in augustus gepresenteerd in het House of Change in het Colongebouw in Otrobanda. Tijdens de presentatie werd uitgelegd dat het model het mogelijk maakt om diverse scenario's, in de ontwikkeling van de organisatie en de kernactiviteiten van HNO, door te rekenen naar kosten en budget. “Zo kan bijvoorbeeld worden berekend wat de jaarlijkse kosten van het ziekenhuis zullen zijn wanneer het aantal polibezoeken verdubbelt of wanneer het nieuwe ziekenhuis medisch specialistische zorg gaat

uitvoeren, waarvoor patiënten nu worden uitgezonden naar het buitenland. Het rekenmodel kan zodoende door de overheid gebruikt worden als beleidsinstrument waarmee gestuurd kan worden op zowel kwaliteitsverbetering als op kostenbeheersing van de Curaçaose gezondheidszorg. Een andere gebruiksmogelijkheid is dat de beleidsmakers van het ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur (GMN) de kosten van de ziekenhuiszorg kunnen gaan normeren”, aldus Sona. Er zal ook een nieuw infor-

mationssysteem en elektronisch patiëntendossier worden geïmplementeerd, waardoor het aantal en het soort medische verrichtingen nauwkeurig kunnen worden bijgehouden. “Op basis hiervan kan vervolgens berekend worden hoeveel de kosten van het nieuwe ziekenhuis bij een gezonde bedrijfsvoering zouden mogen bedragen. Deze data kunnen door beleidsmakers worden gebruikt om aanvaardbare kostprijzen voor medisch specialistische zorg vast te stellen.” Het nieuwe ziekenhuis zal in mei bouwkundig gereed zijn. De technische oplevering van het gebouw volgt in augustus. In december zal de medische apparatuur volledig zijn geïnstalleerd.

Curaçao in Colombia gepresenteerd als interessant investeringsland

De Curaçaose delegatie tijdens de opening van de toeristenbeurs Anato.

WILLEMSTAD — Minister Steven Martina van Economische Ontwikkeling (MAN) heeft tijdens zijn werkbezoek aan Colombia voor een groep potentiële investeerders de investeringsmogelijkheden van Curaçao uit de doeken gedaan.

Zo passeerden alle mogelijkheden die er zijn om te investeren de revue, maar ook de incentives die een mogelijke investering voor buitenlandse

investeerders vergemakkelijken op Curaçao. Dat schrijft de minister op zijn Facebookpagina. Curaçao is deze week eregast bij de toeristenbeurs Anato die in de Colombiaanse hoofdstad Bogotá plaatsvindt. Volgens de minister was zijn eerste reisdag zeer druk, maar “uitermate positief”. De Curaçaose delegatie had een vergadering op het ministerie van Handel waar over toerisme in het algemeen werd gesproken en hoe

Curaçao en Colombia elkaar kunnen aanvullen. Ook sprak Martina met de viceminister van Handel, Olga Lucia Lozano, over de mogelijkheid van een verdrag over de reciprociteit van handelsdrijven tussen de twee landen voor vooraf bepaalde producten. De ‘Vitrina Turística Anato 2018’ is een driedaagse regionale toeristenbeurs waar vertegenwoordigers uit de toeristen- en reissector elkaar jaarlijks ontmoeten. Vliegmaatschappijen, hotels en touroperators, allemaal zijn ze erbij. Dit jaar is Curaçao dus eregast tijdens dit evenement en zal het eiland in de schijnwerpers staan.

Alle opleidingen UoC geaccrediteerd

WILLEMSTAD — De University of Curaçao (UoC) biedt momenteel 29 opleidingen aan die allemaal zijn geaccrediteerd. Dat zegt Sharine Isabella, manager van de afdeling Quality Assurance.

Er zijn daarnaast twee nieuwe opleidingen. Van een van deze opleidingen ligt het verzoek tot beoordeling bij de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO). “Het visitatiebezoek van het panel had een positief resultaat. Wel dient er rekening te worden gehouden met het feit dat de visitatieprocedure ruim een jaar in beslag neemt. De tweede nieuwe opleiding zit momenteel in haar visitatietraject en verwacht binnen enkele maanden geaccrediteerd te zijn”, aldus Isabella. Woensdag organiseerde de universiteit een persconferentie om het accreditatieproces nader toe te lichten. Dit naar aanleiding van diverse artikelen en advertenties in de media waarin Javier Silvanía, voorzitter van ABC Opleidingen & Training en oud-docent van UoC beweerde dat de accreditatie van een aantal opleidingen van de universiteit verlopen zou zijn. De tweedegraads opleidingen Papiamentu, Engels, Neder-

lands en Spaans zijn opnieuw geaccrediteerd. Deze informatie staat ook op de website van de NVAO. “De meeste andere opleidingen van de UoC zijn positief beoordeeld door de visitatiecommissie, maar de NVAO heeft kenbaar gemaakt dat ze voor zeven opleidingen niet binnen de vastgestelde accreditatietermijn de werkzaamheden kunnen afronden ten aanzien van het eindoordeel, waardoor de accreditatieperiode nog niet is verlengd. Er ligt echter dus wel een positief visitatierapport op tafel.”

Verder heeft de UoC zelf besloten om enkele opleidingen niet opnieuw te starten wegens feedback vanuit het werkveld. “De ontwikkelingen gaan zo snel dat een nieuwe opleiding moet worden aangeboden of omdat de arbeidsmarkt ondertussen geen behoefte meer heeft aan afgestudeerden van deze opleidingen.” De kwaliteitsmanagers stelden studenten die deze

Eergisteren organiseerde de universiteit een persconferentie.

studies nog niet hebben afgerond, gerust door te bevestigen dat ook zij een geaccrediteerd diploma zullen krijgen. “De NVAO bepaalt voor hoe lang studenten, verbonden aan een van deze opleidingen, nog met een accreditatiestempel mogen afstuderen.”

Procedure

Ter verduidelijking zei Isabella dat de visitatieprocedure van de NVAO een zeer complexe procedure is die over het algemeen langer dan een jaar duurt. Een opleiding die al is geaccrediteerd wordt om de zes jaar opnieuw beoordeeld. Voor iedere opleiding dient een zelfevaluatie-rapport te worden geschreven op basis van het beoordelingskader

van de NVAO dat elf kwaliteitsstandaarden omvat. Het rapport moet worden onderbouwd door andere documenten en twee maanden voor het visitatiebezoek van de beoordelende instantie worden ingediend. Deze instanties zijn gecertificeerd door de NVAO en worden ook bij Nederlandse onderwijsinstellingen ingezet. Op basis van het bezoek wordt vervolgens een rapport opgesteld door het visitatiepanel dat is gebaseerd op de ingeleverde documenten en de gesprekken met verschillende actoren. Deze procedure neemt drie maanden in beslag. Het advies van het visitatiepanel wordt vervolgens aangeboden aan de NVAO, die na zes tot acht maanden

een eindoordeel geeft. “Al onze reeds geaccrediteerde opleidingen zijn op tijd de periode van herbeoordeling gestart en voor veel opleidingen ligt het visitatierapport nu bij de NVAO.”

Voor de twee nieuwe opleidingen geldt een andere procedure. Het visitatiepanel wordt bijgestaan door een secretaris die werkzaam is bij de NVAO zelf. “Het panel moet wel het vertrouwen krijgen dat de kwaliteit van alle documenten, die gericht zijn op het afstuderen, in orde is. Er is dus geen sprake van een lichtere visitatie bij een nieuwe opleiding”, zo meldde de kwaliteitsmanager, dit in tegenstelling tot wat Silvanía eerder beweerde.

Douane: Grote vraag naar impotentie-pillen

WILLEMSTAD — De douane op de luchthaven constateert een grote vraag naar impotentie-pillen. Vorig jaar zijn in totaal 18.973 pillen in beslag genomen, waarmee reizigers het land trachtten binnen te komen. In de eerste zes weken van dit jaar, heeft de douane al 7083 impotentie-pillen in beslag genomen. “Gezien de grote vraag naar dit soort pillen, proberen reizigers op alle soorten creatieve manieren om deze clandestien te importeren.” De waarde van tot nog toe in beslag genomen pillen is 106.245 gulden, aldus de douane. Op de foto's: duizenden in beslag genomen spullen, geïmporteerd in ingenieuze verpakkingen

Uit kippenmest energie opwekken mogelijke oplossing overlast kippenfarm

WILLEMSTAD — Het chronische probleem van de vliegenoverlast, dat door omwonenden uit de omliggende wijken Sun Valley, Sunset Heights, Rancho, Brievengat, Schelpwijk, Amerikanenkamp, Waterloo, Groot Kwartier en Muizenberg, geweten wordt aan de kippenfarm J&M Eggs Farm Moderno, is volgens oud-parlementariër Glenn Sulvaran, tevens een omwonende, ‘hoe dan ook oplosbaar’.

“Er zijn een drietal mogelijke oplossingen: men verplaatst, in samenspraak met de eigenaar, de kippenfarm in zijn geheel naar een nieuwe locatie waarbij de overheid ook een bijdrage dient te leveren door in de kosten daarvan bij te dragen, aangezien de overheid zelf ook schuld heeft aan de ontstane situatie. Dit komt door de verkaveling van de omliggende wijken. De farm was daar immers al langer gevestigd. Verder kan men door daadwerkelijke handhaving van strikte regels – de kippenfarm dient de geldende regels op het gebied van hygiëne na te leven – een oplossing bieden. Aangezien het probleem al jaren bestaat, heerst ook nu

weer het vermoeden dat de kippenmest door de farm te lang verzameld wordt – de accumulatie daarvan te groot is – waardoor de stankoverlast aanhoudt, net als de vliegplaag”, aldus Sulvaran die erop wijst dat de farm in het verleden hiervoor door het ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur (GMN) is beboet. “De derde oplossing biedt een mogelijkheid om de kwestie op vooruitstrevende en constructieve wijze het hoofd te bieden, door de realisatie van een Biofuel-centrale waarin de grote hoeveelheid kippenmest op duurzame wijze ingezet wordt voor het opwekken van energie”, aldus Sulvaran die toevoegt dat ook in dit laatstgenoemde scenario de overheid af moet stemmen met de eigenaar. Dat er voor de langstlevende kwestie een oplossing gevonden moet worden, wordt zowel door voor- als tegenstander beaamd, aangezien de Moderno-kippenfarm een marktaandeel van 65 procent in de eierenproductie van het eiland heeft. Gewezen wordt op het feit dat als deze productiebijdrage weg zou komen te vallen, er aan de lokale vraag naar eieren niet voldaan zou kunnen worden door de dan nog als enige overblijvende kippenfarm op het eiland.

Knops blij met 30 miljoen voor Caribisch Nederland

DEN HAAG — Aandacht voor Caribisch Nederland. Het blijft niet alleen bij mooie woorden. Met de regio-envelop van 30 miljoen euro voegt de Nederlandse regering de daad bij het woord. Dat zegt staatssecretaris Raymond Knops van Koninkrijksrelaties in een toelichting op de toewijzing, die deze week bekend werd gemaakt.

door onze correspondent
Otti Thomas

“Er staan mooie woorden in het regeerakkoord en dit is een van de voorbeelden waarmee we daar inhoud aan geven. Ik ben heel blij met dit bedrag. Ik zie het als bewijs dat Nederland serieus werk maakt van een aantal pro-

blemen die er zijn. We willen het samen doen met de mensen daar, niet alleen bestuur maar ook met de inwoners”, aldus Knops. De 30 miljoen euro is bedoeld voor projecten die bijdragen aan de welvaart en het welzijn van inwoners van Bonaire, St. Eustatius en Saba. Voorstellen kunnen worden

ingediend door de lokale bestuurders van de eilanden. “Maar bedrijven kunnen ook projecten indienen die van algemeen belang zijn en bijdragen aan die doelstelling”, aldus de staatssecretaris. “We willen de economieën weerbaarder maken. Het is een wens van de bestuurders op de eilanden, dus niet iets dat we eenzijdig in Nederland willen.” Mogelijkheden zijn een verbetering van de infrastructuur, het stimuleren van ondernemerschap of kinderopvang voor werkende ouders. “Er is armoede, dus we moeten zorgen voor economisch perspectief. Landbouwprojecten die de eilanden minder afhankelijk maken van import. Om aantrekkelijk te zijn voor toeristen, moet de basisinfrastructuur op orde zijn. Maar dat zijn voorbeelden. Het is allemaal nog niet ingevuld. We beoordelen de aanvragen in de Interdepartementale Stuurgroep”, zegt Knops. Bij de beoordeling wordt onder meer gekeken naar financiering. “Enige vorm van cofinanciering is wel gewenst,

want dan is er ook sprake van collectief eigenaarschap en betrokkenheid bij projecten. Maar we realiseren ons dat we geen gelijke investering van 30 miljoen euro van de eilanden kunnen vragen.” Het is daarnaast belangrijk dat projecten na afronding al zorgen voor een structurele verbetering of anders voortgezet kunnen worden met lokale financiering.

Tot slot wordt ook gekeken naar de stabiliteit van bestuur. “Bij de inschatting of een project wel of niet haalbaar of wenselijk is, kijken we eveneens naar het risico dat een nieuw bestuurscollege een project opeens niet meer steunt. Stabiliteit is belangrijk. Ondernemers op Bonaire moeten door bestuurswisselingen hun plannen vier of vijf keer opnieuw indienen. Daarom is er een afspraak met Bonaire over een plan voor de toekomst met een breed draagvlak in de politiek. Het is dan minder relevant wie er in het Bestuurscollege zitten, want er is altijd voldoende draagvlak.”

Eerste vonnissen in zaak Emerald

PHILIPSBURG — Het Gerecht in Eerste Aanleg op St. Maarten sprak gisteren de vonnissen uit in de rechtszaken tegen politieagent Akeem A. (28) en brandweerman Keith F. (53), wegens het opzettelijk indienen van onjuiste en onvolledige opgaven voor de inkomsten- en omzetbelasting.

De verdachten zijn twee van de zeven personen die eerder deze maand waren opgeroepen om voor de rechter te verschijnen in het zogenoemde Emerald-onderzoek. Alle verdachten zijn enige eigenaar van bouwbedrijven die betrokken zijn bij bouw- en opruimactiviteiten voor de St. Maarten Harbour Group of Companies en hebben niet-correcte of onvolledig belastingopgaven ingediend. De politieagent, die zich op zijn zwijgrecht beriep, kreeg een voorwaardelijke gevangenisstraf van twaalf maanden, een proeftijd van drie jaar en een taakstraf van 240 uur. De brandweerman, die wel verklaringen had afgelegd, kreeg zes maanden voorwaardelijk, een proeftijd van drie jaar en een taakstraf van 120 uur. Het gerecht achtte het raadszaam dat de taakstraffen

plaatsvinden in het kader van de reconstructie van St. Maarten na orkaan Irma. In beide gevallen had de officier onvoorwaardelijke gevangenisstraffen van vijftien maanden geëist, en voorwaardelijke boetes van 250.000 gulden.

De rechter zei begrip te hebben voor de eis van de officier, omdat op grote schaal belasting was onttrokken en omdat ‘belangrijke gemeenschapsbelangen’ waren geschonden, nog wel ‘in een tijd waarin St. Maarten het verwoestende effect van de orkaan Irma probeert te boven te komen’. Anderzijds was het gerecht van oordeel dat, in het Caribische deel van het Koninkrijk, verdachten zelden uitsluitend voor belastingfraude worden berecht. “Dit is veranderd nu het mogelijk is om dit soort delicten

aan te pakken, dankzij de beschikbaarheid van financiële onderzoekscapaciteit. De traditie van niet-vervolg is hiermee verbroken. Op het moment dat deze belastingmisdrijven werden begaan, bestond deze traditie nog steeds en daarom zijn onvoorwaardelijke gevangenisstraffen minder voor de hand liggend”, aldus het vonnis. Bovendien hebben de verdachten geen van beiden een strafblad en hebben zij slechts een fractie van het geld voor zichzelf behouden.

De zaken tegen de vijf andere verdachten, waaronder parlementslid Chanel Brownbill (US), werden opgeschort tot 29 maart. De belangrijkste verdachten in het Emerald-onderzoek zijn Harbor Group of Companies directeur Mark Mingo en de broer van de politieagent, Checkmate Security directeur O.A. Het onderzoek naar deze twee verdachten loopt nog steeds. Ze zullen later worden opgeroepen om voor de rechter te verschijnen.

CN-Express verbindt de Bovenwinden met Bonaire

KRALENDIJK — De ministeries van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en Infrastructuur en Waterstaat (I en W) slaan de handen ineen voor een rechtstreekse luchtverbinding tussen Bonaire en de Bovenwindse Eilanden. Deze week tekende Ruud Peters (diensthoofd van de Shared Service Organisatie RCN) in opdracht van BZK de overeenkomst met Winair.

Na de orkanen Irma en Maria is de belangrijke internationale hub van St. Maarten weggefallen. Saba en St. Eustatius hebben behoefte aan extra ontsluiting ten behoeve van de economische ontwikkeling, medische uitzendingen en (werk)verkeer voor eilandbewoners. Onder de naam CN-Express wordt gedurende een periode van drie maanden iedere maandag en vrijdag gevlogen. Na zes weken wordt geëvalueerd of het in de behoefte

te voorziet. De eerste vlucht staat gepland op 26 februari. Voor de nieuwe route wordt een ATR42 vliegtuig van Air Antilles ingezet. Dit vliegtuig met 48 stoelen vliegt tussen St. Maarten, St. Eustatius en Bonaire. Voor de verbinding met Saba wordt vanaf St. Eustatius aansluitend een Winair Twin Otter feeder ingezet. De rechtstreekse vlucht tussen Bonaire en Statia duurt ongeveer twee uur. RCN neemt iedere vlucht een aantal plaatsen af voor medi-

sche uitzendingen en medewerkers. Daarnaast gaat een vaste hoeveelheid plaatsen in de vrije verkoop. Tickets kosten 300 dollar voor een enkele reis. Deze prijs geldt voor de vluchten BON-EUX, BON-SAB en BON-SXM (of andersom). Het tarief is exclusief airport tax en boekingskosten. De CN-Express start een kleine twee maanden later dan gehoopt. In de afgelopen weken is hard gewerkt aan het afronden van de overeenkomst met WinAir, die in de maanden na de orkanen de focus legde op het terugbrengen van de bestaande routes. Neem voor informatie over tickets contact op met BON Travel (info@bontravel.com) of kijk de aankomende dagen op www.fly-winair.sx.

‘Kosten nieuwbouw gevangenis voor St. Maarten’

DEN HAAG — Het wederopbouwfonds is eigenlijk niet bedoeld voor de bouw van een nieuwe gevangenis op St. Maarten. Door orkaan Irma is de noodzaak voor nieuwbouw weliswaar toegenomen, maar staatssecretaris Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties Raymond Knops vindt het geen goed idee. Hij meldt dat, naar aanleiding van zijn recente bezoek aan St. Maarten en de voortgangsrapportage over justitie.

“Ik (ben) geen voorstander van financiering uit de wederopbouwmiddelen. De gevangenis verkeerde immers voor de orkanen al in een slechte staat en de bedragen die met nieuwbouw gemoeid zijn, zouden een onevenredig groot beslag leggen op middelen die voor de wederopbouw bedoeld zijn”, schrijft Knops aan de Tweede Kamer. De interim-regering van St. Maarten had begrip voor dat standpunt. De minister van Justitie vraagt extern advies over de haalbaarheid van een nieuwe gevangenis en de verbetering van de organi-

satie. Volgens Knops zou de Wereldbank, die ook betrokken is bij de wederopbouw, wel een adviserende rol kunnen spelen op dat terrein. In de voortgangsrapportage wordt uitgebreid ingegaan op de gevolgen van orkaan Irma. De voortgangscmissie, onder leiding van Michel Marijnen, had voorheen twijfels over de bouw van een nieuwe gevangenis of uitbreiding van de huidige. De commissie vond dat alle aandacht zou moeten gaan naar het verbeteren van het personeelsbestand. Nu is er sprake van een nieuwe situatie. “Het is niet

verantwoord om medewerkers en gedetineerden in de Point Blanche nogmaals bloot te stellen aan een orkaan; het nieuwe orkaanseizoen begint 1 juni. Het gebouw van de gevangenis is zwaar beschadigd en niet meer geschikt om gedetineerden voor lange tijd op te sluiten.” De commissie houdt bovendien rekening met de terugkeer van gevangenen die tijdelijk naar Nederland zijn overgebracht. Dat er maanden na de orkaan nog geen plan van aanpak is voor de gevangenis noemt de commissie zorgelijk. Het blijft overigens wel noodzakelijk om de personeelsadministratie te verbeteren. Een derde van de 130 personeelsdossiers bij de politie en de gevangenis zijn nog niet bijgewerkt en de zogeheten functieboeken zijn nog niet vastgesteld. De commissie adviseerde

om een programmamanager voor detentie te benoemen, een advies dat Knops herhaalde tijdens zijn werkbezoek op St. Maarten. “Gelijktijdig heb ik benadrukt dat de eerste stappen ook al binnen het huidige kader door St. Maarten gezet kunnen worden, onder andere op het terrein van personeelsbeleid, waar de Voortgangscmissie al vaker aanbevelingen over heeft gedaan in eerdere rapportages.”

Succesvol nestseizoen zeeschildpadden

KRALENDIJK — Het afgelopen nestseizoen is voor de zeeschildpadden op Bonaire tot een zeer succesvol einde gekomen. Mede dankzij de vrijgevigheid van bedrijven en individuen die een zeeschildpaddennest hebben geadopteerd, bereikten in totaal 11.930 baby-schildpadden veilig de zee.

Het nestseizoen van dit jaar start over ongeveer twee maanden en daarom is de Sea Turtle Conservation Bonaire (STCB) nu op zoek naar bedrijven die het unieke dierenleven van Bonaire willen steunen door deel te

nemen aan Adopt-A-Nest 2018. Middels pers, mond-tot-mondreclame en sociale media zet de STCB de bedrijven die een nest adopteren in de spotlight. Ook ontvangen de deelnemers een uniek

Adopt-A-Nest certificaat, en hun naam en/of logo wordt vermeld op de Nest-O-Meter bij het STCB-kantoor aan de Kaya Korona #53.

Om een nestje te adopteren kan men bellen naar nummer 717-2225 of mailen naar STCB's Communications Officer: cepa@bonaireturtles.org. Voor meer informatie kan men de website van STCB bezoeken: www.bonai-returtles.org.

Zorgen over stijging stroomprijs Bonaire

DEN HAAG — Het CDA in de Tweede Kamer van het Nederlandse parlement maakt zich zorgen over de aangekondigde stijging van 24 procent van de elektriciteitsprijs op Bonaire.

CDA-Kamerleden Joba van den Berg en Agnes Mulder dienden dinsdag een reeks vragen in bij de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties Raymond Knops, minister van Economische Zaken en Klimaat Eric Wiebes en minister van Infrastructuur en Waterstaat Cora van Nieuwenhuizen. Van den Berg en Mulder vroegen niet alleen om duidelijkheid met betrekking tot de verhoging van de productietarieven, die per 1 ja-

nuari in werking trad, maar vroegen ook naar het effect van deze forse stijging op personen met een laag inkomen. De Kamerleden wilden weten of de prijsstijging van 24 procent, bevestigd op de website van het water- en elektriciteitsbedrijf van Bonaire WEB, inderdaad heeft plaatsgevonden en waarom. “Om welke redenen en op basis van welke voorschriften zijn de elektriciteitstarieven gestegen? Zijn dit de kostendekkende gebrui-

kerstarieven berekend door de Autoriteit Consument en Markt ACM vanaf 1 april 2018?”, vroegen ze. Bonaire's consumentenorganisatie Unkobon heeft haar bezorgdheid geuit over de prijsstijging. De organisatie heeft de lokale overheid gevraagd om maatregelen te nemen om de sterke stijging tegen te gaan. De Eilandsraad van Bonaire heeft in januari een motie aangenomen waarin het Bestuurscollege wordt gevraagd om de prijsstijging van water en elektriciteit te matigen. Van den Berg en Mulder vroegen aan Knops of de verklaring van Unkobon

over het ontbreken van flankerend beleid om de kansarmen in de samenleving te beschermen, correct is. Ze vroegen of er een speciaal tarief is voor mensen met een laag inkomen.

Van den Berg en Mulder vroegen de staatssecretaris verder of hij bereid was een motie van de Tweede Kamer uit te voeren, aangenomen in november 2015, met het verzoek aan de Nederlandse regering om een betaalbare energievoorziening op Bonaire, St. Eustatius en Saba na te streven. Ze vroegen ook naar de mogelijkheid om de kosten van water en elektriciteit deels te subsidiëren.

Servië bereid tot compromis met Kosovo

SOFIA — Servië is voor de beoogde toetreding tot de Europese Unie (EU) bereid een compromis te sluiten met Kosovo. “Maar voor elk compromis zijn twee partijen vereist”, zei de Servische president Aleksandar Vucic vandaag in de Bulgaarse hoofdstad Sofia. “De dialoog met Kosovo zal moeilijk zijn. Maar Servië wil alles geven”, aldus Vucic na een ontmoeting met zijn Bulgaarse collega Rumen Radev.

De EU-integratie van de westelijke Balkan is een van de belangrijke punten van het Bulgaarse voorzitterschap van de EU in de eerste helft van 2018. De Europese Commissie heeft de westelijke Balkanlanden, zoals Servië en Montenegro, aangemoedigd de nodige hervormingen door te voeren voor toetreding tot de EU in 2025. “2025 is inderdaad een ambitieuze doelstelling voor het Europese pad van Servië”, benadrukt Vucic. “We zullen er alles aan doen om aan de toetredingscriteria te voldoen”, beloofde hij. Een van de belangrijkste voorwaarden voor toetreding tot de EU voor Servië is de verzoening met het naburige Kosovo, dat zich tien

Foto:AFP

Een van de belangrijkste voorwaarden voor Servië voor toetreding tot de EU is de verzoening met het naburige Kosovo.

jaar geleden onder dekking van NAVO-bombardementen eenzijdig van Servië afscheidde. Belgrado erkent de onafhankelijkheid niet van de provincie, die bijna uitsluitend wordt bewoond door Albanezen. De westelijke Balkan omvat Servië, Montenegro, Albanië, Bosnië-Herzegovina, Kosovo en Macedonië. Kosovo en Bosnië-Herzegovina zijn nog geen officiële kandidaten. De

auteurs van een strategie-document van de Europese Commissie bekritisieren onder andere de niet-concurrerende economie, corruptie en onopgeloste conflicten tussen staten in de westelijke Balkan.

De Russisch-orthodoxe kerk heeft Servië gewaarschuwd voor verdere toenadering tot de EU. “Het is waarschijnlijk onmogelijk om de wens

voor Europese integratie te verzoenen met de wens voor een verdere dialoog met Rusland”, meldde het nieuwsportaal B92 vandaag. Een hoge functionaris uit de entourage van de Russische minister van Buitenlandse Zaken Sergej Lavrov, zei hij tegen nieuwswegsite *Sputnik*: “Het zou niet alleen verraad zijn aan het Servische volk, maar ook verraad aan de orthodoxie.”

Vicepremier Australië stapt op wegens affaire

SYDNEY — De Australische vicepremier Barnaby Joyce heeft zijn aftreden aangekondigd. De leider van de conservatieve National Party lag onder vuur nadat bekend was geworden dat hij een buitenechtelijke affaire had met een medewerster, die zwanger van hem is. Hij stopt maandag ook als partijleider.

Foto:AFP

Barnaby Joyce

Door de affaire was er grote onenigheid ontstaan in de coalitie. Joyce weigerde aanvankelijk op te stappen. Premier Malcolm Turnbull kwam vorige week met een verbod op seksuele relaties tussen bewindslieden en hun directe medewerkers, nadat hij het gedrag van Joyce een ‘ontstellend grote inschattingfout’ had genoemd. De centrumrechtse coalitie

van Turnbull heeft maar een meerderheid van één zetel.

Doordat Joyce terugkeert naar het parlement houdt de coalitie haar nipte meerderheid.

Diplomaat op het matje om erkenning genocide

ANKARA — Een hoge Nederlandse diplomaat moet in Ankara tekst en uitleg geven over het besluit van de Tweede Kamer om de massamoord op Armeniërs te erkennen als genocide. De zaakgelastigde is volgens staatspersbureau Anadolu opgeroepen door het Turkse ministerie van Buitenlandse Zaken.

Nederland heeft als gevolg van de diplomatieke spanningen met Turkije al sinds vorig jaar geen ambassadeur in het land. Daarom moet een andere diplomaat op het matje komen. De Tweede Kamer besloot gisteren de moord op minstens honderdduizenden Armeniërs ten tijde van het Ottomaanse Rijk, ruim een eeuw geleden gepleegd,

voortaan genocide te noemen. De regering blijft gebruikmaken van de indirectere formulering ‘kwestie van de Armeense genocide’. Voor Turkije ligt de zaak zeer gevoelig. De Turkse regering ontkent niet dat veel doden zijn gevallen, maar vindt dat dit geen genocide was. Turkije veroordeelt dan ook de Nederlandse erkenning. Minister Mevlüt Çavuşoğlu (Buitenlandse Zaken) sprak in Antalya over een ‘populistisch’ besluit. De bewindsman benadrukte volgens omroep TRT ook dat de erkenning door het Nederlandse parlement ‘niet bindend’ is. De hoogste Nederlandse diplomaat moest vorige week ook al uitleg komen geven toen het voornemen van de Kamer bekend werd.

Schoten op universiteit Louisiana

HAMMOND/NEW ORLEANS — Op een universiteit in de Amerikaanse staat Louisiana is vandaag geschoten. Plaatselijke media meldde dat in Hammond, ten noorden van New Orleans, twee mensen gewond zijn geraakt door kogels op de Southeastern Louisiana University. De twee zijn niet in levensgevaar en er is volgens de politie geen dreigende situatie meer. Wat zich precies heeft afgespeeld is onduidelijk.

Het incident komt tijdens een felle discussie in de VS over het wapenbezit. Afgelopen week zijn op een school in Florida zeventien mensen door een verwarde ex-scholer met een automatisch wapen de dood ingegaan. In

New Orleans zijn volgens de krant *The Times-Picayune* twee middelbare scholieren aangehouden die bij hun portret ‘the future school shooter’ hadden gezet en dit via sociale media deelden. De grap valt verkeerd negen

dagen na het bloedbad in Florida. De twee scholieren zijn gisteren onmiddellijk aangehouden en er is huiszoeking bij hun gedaan.

De misstap van de twee was slechts enkele uren nadat ten zuiden van het centrum van de stad circa honderd ouders in paniek naar een school gingen om hun kroost te halen nadat via sociale media een gerucht was verspreid dat de school door een ‘schoolschutter’ werd bedreigd.

Onderzoek seksuele intimidatie Tweede Kamer

DEN HAAG — De Tweede Kamer gaat onderzoeken of ook in en rond het parlement seksuele intimidatie voorkomt. Na de zomer worden medewerkers gevraagd of zij ongewenste intimiteiten hebben moeten verduren.

De strijd tegen seksuele intimidatie is een van de prioriteiten van het Kamerbestuur onder leiding van voorzitter Khadija Arib. Dat wil ook de vertrouwenspersoon waar leden en personeel van de Kamer terecht kunnen, voor hen toegankelijker maken. De Kamer debatteerde vandaag over de bestrijding van seksuele intimidatie, die sinds de opkomst van de #metoo-beweging weer volop

in de belangstelling staat. Onder andere D66 wil dat het kabinet onderzoekt of de ministeries van misstanden sprake is.

Het kabinet vindt dat niet nodig, omdat ambtenaren al geregeld gepolst worden over hun welbevinden. Daarbij krijgen ze ook vragen over pesten en intimidatie, zei staatssecretaris Tamara van Ark van Sociale Zaken.

Dat was naar de zin van de PVV, die extra maatregelen overbodig vindt zolang er geen aanwijzingen zijn dat het op ministeries inderdaad ernstig mis is. Onder andere D66 ‘maakt een politiek nummertje’ van het onderwerp en probeert mee te liften op ‘de hype van #metoo’, vindt Kamerlid Harm Beertema.

Dat stak D66, GroenLinks en PvdA, die Beertema aanwrepen dat hij de problemen niet serieus zou nemen. Dat was weer tegen het zere been van de PVV’er, die die beschuldiging fel tegensprak.

Rutte: Uiterste best voor beperken EU-budget

BRUSSEL — Premier Mark Rutte doet zijn ‘uiterste best’ om te zorgen dat de Nederlandse afdracht aan de EU na 2020 niet stijgt. “Daar mag ik later op worden afgerekend”, zei hij voor aanvang van een informele EU-top in Brussel. “We geven een hoop uit aan de EU en onze inzet is dat dat niet nog meer wordt.”

Andere landen zijn wel bereid meer uit te geven, maar Rutte is niet bang voor een geïsoleerde positie. “Ik heb de afgelopen zeven, acht jaar zoveel lastige conflicten proberen uit te vechten. En soms lukt het.”

Volgens de Oostenrijkse premier Sebastian Kurz zijn er vijf lidstaten die de hand op de knip willen houden. Dat zijn alle nettobetalers: ze betalen meer aan de EU dan dat ze aan

subsidies terugkrijgen. “Het is fout om steeds maar meer van de nettobetalers te verlangen”, aldus Kurz. De 27 EU-leiders bespreken onder meer de financiële gevolgen van het Britse vertrek uit de EU in maart 2019 en voor welke nieuwe uitdagingen zij geld willen uitgeven. “Het eerste doel is modernisering van het budget. We moeten praten over de prioriteiten”, aldus de premier. Rutte wil dat er minder

wordt besteed aan landbouwsubsidies en fondsen voor armere regio’s. “We moeten binnen de bestaande budgetten geld vrijmaken voor zaken als buitengrensbewaking, innovatie en de aanpak van cybercrime. Dat kan binnen de begroting, ondanks het vertrek van de Britten.” Rutte wil ook een jaarlijkse korting op de afdracht behouden. “Dat is nodig om te voorkomen dat je te veel nettobetaler wordt.”

De Europese Commissie komt op 2 mei met voorstellen voor de meerjarenbegroting voor 2021-2027. Daarna gaan de onderhandelingen pas echt van start.

Gewapende bewaker school Florida neemt ontslag

FORT LAUDERDALE — De gewapende bewaker die aanwezig was bij het schietincident op de school in Florida, stond buiten het gebouw en bleef buiten, toen de schutter Nikolas Cruz binnen een bloedbad aanrichtte.

De bewaker op de Marjory Stoneman Douglas High School in Parkland heeft als gevolg daarvan ontslag genomen bij het departement, heeft sheriff Scott Israel van Broward County laten weten. Hij had de man eerder op non-actief gesteld, maar wilde niet zeggen of de bewaker ook vervolging wacht. De sheriff zei dat hij de bewaker geschorst had na

het zien van videobeelden waarop te zien was hoe die gereageerd had op de schietpartij die zeventien mensen het leven kostte. “Wat ik zag was dat de agent arriveerde aan de westkant van gebouw 12, zijn positie innam, maar nooit naar binnen ging.” Volgens sheriff Israel duurde het bloedbad dat Cruz binnen aanrichtte zes minuten. De bewaker was bij het ge-

bouw gearriveerd negentig seconden nadat de schutter de eerste schoten had afgevuurd. Vervolgens is hij ruim vier minuten buiten blijven wachten. “Hij had naar binnen moeten gaan, de schutter moeten confronteren en hem moeten doden”, zei de sheriff op de vraag wat de bewaker had kunnen doen. Ook is de sheriff een onderzoek begonnen naar twee agenten die in het verleden al vaker met de Cruz en diens broer te maken hadden gehad. Onderzocht wordt of ze meer hadden kunnen doen of moeten doen. Sinds 2008 heeft het kantoor van de sheriff 23 meldingen binnengekregen over Cruz of zijn broer, zo liet Israel weten.

Het ministerie van Financiën neemt volgens Trump binnenkort maatregelen om bronnen van inkomsten en brandstof, die Noord-Korea gebruikt om zijn nucleaire programma te financieren en zijn leger te onderhouden, verder af te sluiten.

Hij zei dat de inspanning gericht zal zijn op meer dan vijftig ‘schepen, rederijen en handelsbedrijven die Noord-Korea helpen bij het ontwijken van sancties’.

Trump: Grootste pakket sancties N-Korea ooit

WASHINGTON — De Amerikaanse president Donald Trump zei vandaag dat hij het ‘grootste pakket sancties ooit’ tegen Noord-Korea lanceert.

“Vandaag kondig ik aan dat we de grootste nieuwe reeks sancties tegen het Noord-Koreaanse regime zullen lanceren,” aldus Trump in een uittreksel van een toespraak die hij later vandaag zou houden.

Grote drugsvondst in Russische ambassade

Foto:AFP

De cocaïne zat in 12 koffers, die als diplomatieke bagage naar Rusland zouden gaan.

BUENOS AIRES — In de Russische ambassade in Buenos Aires is bijna 400 kilo cocaïne aangetroffen. De drugsvondst werd al meer dan een jaar geleden gedaan, maar is onder de pet gehouden in verband met het onderzoek.

Dat hebben de Argentijnse autoriteiten gisteren bekendgemaakt. Minister van Veiligheid Patricia Bullrich vertelde dat in verband met

diplomatieke vertegenwoordiging 389 kilo coke was verstoofd. Het spul zat in twaalf koffers, die als diplomatieke bagage naar Rusland zouden gaan. De Argentijnse politie werd ingelicht en die besloot in samenwerking met collega’s in Rusland de cocaïne te vervangen door meel en de

lading te volgen met gps-apparatuur. Nu, veertien maanden later, is de operatie afgerond. Bullrich zei dat in haar land een Russische functionaris en een Argentijnse politiemans zijn aangehouden. Een zesde verdachte is nog voortvluchtig. Hij verblijft vermoedelijk in Duitsland.

Euro

Verlies

AMSTERDAM — De meeste Europese beurzen deden vandaag opnieuw een stapje terug. Beleggers verwerkten de laatste inflatiegegevens uit de eurozone en keken uit naar een beleidsrapport van de Amerikaanse Federal Reserve. De AEX-index op Beursplein 5 noteerde rond het middaguur 0,3 procent lager op 531,31 punten. De MidKap klom daarentegen 0,5 procent tot 819,90 punten. De beurs in Parijs, Frankfurt en Londen zakten tot 0,4 procent. In Londen waren beleggers niet tevreden over de jaarcijfers van Royal Bank of Scotland (min 4,5 procent). De bank wist voor het eerst sinds 2007 weer winst te boeken, maar dat kwam vooral door vertraging bij een belangrijk schikkingsproces in de Verenigde Staten. De Franse maker van auto-onderdelen Valeo kelderde in Parijs 9,5 procent na zeer tellende resultaten. In Zürich won Swiss Re 2,1 procent. De euro was 1,2310 dollar waard, tegen 1,2330 dollar een dag eerder. Een vat Amerikaanse olie werd 0,6 procent goedkoper op 62,38 dollar. Brentolie zakte 0,8 procent in prijs tot 65,86 dollar per vat.

Tokio

Winst

TOKIO — De aandelenbeurs in Japan is vandaag met winst geëindigd. Beleggers verwerkten de laatste inflatiecijfers van het land en trokken zich op aan de overwegend positieve handelssessie op Wall Street, waar de rentevrees weer afnam. Ook de andere belangrijke beurzen in het Verre Oosten gingen vooruit. De Nikkei in Tokio ging 0,7 procent hoger het weekeinde in op 21.892,78 punten. De Japanse hoofdindex won deze week 0,8 procent. Op macro-economisch vlak werd bekend-gemaakt dat de inflatie in Japan, exclusief voeding, in januari is uitgekomen op 0,9 procent, tegen een verwachting van 0,8 procent. De stijging van het gemiddelde prijspeil ligt daarmee nog altijd ruim onder de inflatiedoelstelling van 2 procent van de Japanse centrale bank. De oliebedrijven Inpex en Japan Petroleum Exploration profiteerden van het herstel van de oliepijzen en kregen er respectievelijk 2,1 procent en 1,1 procent bij. De Hang Seng-index in Hongkong noteerde tussentijds 0,9 procent hoger. In Seoul dikte de Kospi 1,2 procent aan. De All Ordinaries in Sydney sloot 0,8 procent in de plus.

Wall Street

Groen

NEW YORK — De aandelenbeurzen in New York zijn vandaag met winst aan de laatste sessie van de week begonnen. Beleggers verwerkten onder meer een pluk bedrijfsresultaten. Verder wordt in verschillende toespraken van Fed-bestuurders gespeurd naar aanwijzingen over aanstaande rentestappen. De Dow-Jonesindex noteerde kort na opening 0,7 procent hoger op 25.128 punten. De brede S&P 500 won 0,6 procent tot 2720 punten en de technologiebeurs Nasdaq steeg 0,7 procent tot 7261 punten. Fed-bestuurders van New York, Boston, Cleveland, Kansas en San Francisco geven verspreid over het land toespraken en toelichtingen op het beleid van de koepel van centrale banken. Bij de Fed staat sinds kort Jerome Powell aan het hoofd. Hij nam eerder dit jaar het stokje over van Janet Yellen. Computer- en printermaker HP Inc deed tijdens de feestdagenperiode in december goede zaken, ondanks aanhoudende druk op de pc-markt. De omzet viel in het slotkwartaal van 2017 voor de zesde keer op rij hoger uit dan in dezelfde periode een jaar eerder. Het aandeel HP Inc won ruim 7 procent.

Gasprijs in de lift door verwachte vrieskou

LONDEN — Door de verwachte vrieskou in Europa lopen de gasprijzen voor energiebedrijven flink op. Op de Britse handelsmarkt ging de prijs vandaag met wel 19 procent omhoog, waardoor voor gas nu zo'n 44 procent meer neergeteld wordt dan aan het begin van de week. Het gaat om de sterkste stijging sinds oktober 2008.

Niet alleen in Nederland, maar ook in delen van Groot-Brittannië, Duitsland en

Frankrijk gaat het volgende week stevig vriezen. In Nederland kan het kwik vol-

gens de weerberichten zakken tot onder de min 10. De kou komt uit Siberië, waardoor weerkundigen al spreken van 'de Russische beer'. Naar verwachting houdt de vrieskou tot eind volgende week stand. De gasprijzen liggen de laatste tijd sowieso hoog. Dat komt omdat er in december

problemen waren met de gasinfrastructuur. In Oostenrijk vond toen een explosie plaats in een belangrijk stuk pijpleiding. Door die ontploffing kwam ook een persoon om het leven. Bovendien moest er een pijpleiding in de Noordzee worden afgesloten vanwege een gaslek.

Barclays sluit 2017 af met miljardenverlies

LONDEN — De Britse bank Barclays heeft 2017 afgesloten met een miljardenverlies. Vooral eenmalige posten, zoals de forse afschrijving vanwege Amerikaanse belastinghervormingen en een miljoenenboete vanwege fraude met wisselkoersen, deden het resultaat geen goed. Om aandeelhouders gerust te stellen werd wel een hoger dividend in het vooruitzicht gesteld.

Barclays eindigde 2017 met een tekort van 1,9 miljard pond (2,2 miljard euro). Een jaar eerder was sprake van een winst van 1,6 miljard pond. Barclays nam alleen al een voorziening van 1 miljard pond vanwege de Amerikaanse belastingher-

Foto: AFP

vormingen. In het slotkwartaal van het jaar zag Barclays de inkomsten uit de handel in aandelen, obligaties en valuta met bijna circa een vijfde teruglopen. Daarmee presteerde de

bank in doorsnee iets beter dan veel branchegenoten. Topman Jes Staley beloofde investeerders meer dividend te zullen uitkeren, nadat in 2016 het mes werd gezet in de beloning voor aandeel-

houders. Hij wees onder meer op de afgeslankte balans en de verbeterde kapitaalpositie van Barclays, die de stap volgens hem rechtvaardigen.

Meer omzet en winst voor computermaker HP

PALO ALTO — De Amerikaanse computer- en printermaker HP Inc heeft tijdens de feestdagenperiode in december goede zaken gedaan, ondanks aanhoudende druk op de pc-markt. De omzet viel het afgelopen kwartaal mede daardoor voor de zesde keer op rij hoger uit dan in dezelfde periode een jaar eerder.

De opbrengsten in de drie maanden tot en met januari bedroegen 14,5 miljard dollar (11,8 miljard euro), ongeveer een zevende meer dan in dezelfde periode vorig jaar. De nettowinst nam toe tot 1,9 miljard dollar. De winst per aandeel, afgezien van eenmalige posten, viel hoger uit dan door Bloomberg gepolste analisten in doorsnee hadden verwacht. Ook de afgesplitste IT-achter HP Enterprise zag afgelopen kwartaal de omzet en winst zien toenemen vergeleken met een jaar eerder.

Uber-baas kijkt verder dan Toyota

NEW DELHI — Uber Technologies hoopt op meer samenwerking met automakers voor de ontwikkeling van technologie voor autonoom rijden. Dat zei topman Dara Khosrowshahi tijdens een bijeenkomst in New Delhi. Het bedrijf achter de bekende taxi-app werkt op dat gebied al samen met Toyota. De Uber-baas hoopt op meer van zulke deals.

Toyota nam in 2016 een belang in Uber zonder daarbij financiële details of redenen te noemen. Khosrowshahi trad ook gisteren niet in details over de bundeling

van krachten, maar zei wel dat Uber toegewijd is aan autonome technologie voor commerciële doeleinden. Hij denkt dat Uber binnen een jaar de eerste zelfrijdende auto's op de weg zal hebben. De recente ontmoeting van Khosrowshahi met de leiding van Toyota, als onderdeel van zijn Azië-tour, onderstreept volgens hem de ambitie om de technologie met partners verder te ontwikkelen. Voor Toyota kan de samenwerking met Uber helpen om rivalen bij te houden zoals Nissan. Dat bedrijf werkt op eigen kracht aan technologie voor zelfrijdende auto's.

‘DDoS-aanvallen banken tegen te houden’

AMSTERDAM — DDoS-aanvallen op vitale bedrijven en diensten, zoals banken of de Belastingdienst, kunnen op simpele wijze grotendeels worden tegengehouden. Dat stelt Amsterdam Internet Exchange (AMS-IX).

Volgens het internetknooppunt zouden bedrijven en Nederlandse providers direct aan elkaar verbonden kunnen worden op een gezamenlijk netwerk, parallel aan het publieke internet. Door vitale bedrijven rechtstreeks aan de Nederlandse internetproviders te koppelen, blijven hun vitale diensten beschikbaar voor Nederlandse gebruikers bij een aanval vanaf het publieke internet. Bij een DDoS-aanval gebruikt iemand een netwerk van geïnfecteerde

computers om dataverzoekjes naar een website te sturen. Die wordt daardoor overspoeld en is dan voor niemand meer bereikbaar. Bij zo'n aanval via buitenlandse computers op een vitale dienst kan de verbinding naar het publieke internet worden afgesloten, zo stelt AMS-IX dus. De diensten blijven dan voor Nederlandse gebruikers wel beschikbaar in het kleinere netwerk. Een DDoS-aanval vanaf Nederlandse computers zal veel minder erg zijn dan een internationale, geeft technisch directeur Henk Steenman van AMS-IX aan. Ook kan het extreme verkeer worden uitgefilterd. "Bovendien zijn de daders dan veel makkelijker op te sporen." De oplossing is volgens AMS-IX relatief goedkoop en snel uit te voeren.

Frankrijk strenger bij cryptomuntbeleggingen

PARIJS — De Franse financiële toezichthouder gaat strenger optreden bij de handel in financiële producten gerelateerd aan cryptomunten. Die handel zal formeel gaan vallen onder derivaten, wat betekent dat die aan EU-regels moet voldoen voor wat betreft goedkeuring en rapportage. Ook mag online geen reclame meer worden gemaakt voor dergelijke producten.

Het gaat om complexe financiële producten waarmee beleggers kunnen speculeren op prijsbewegingen van bijvoorbeeld de bitcoin, zonder die daadwerkelijk te bezitten. Volgens toezichthouder Autorité des Marchés Financiers (AMF) gaat het juridisch gezien om derivaten die dus vallen onder de Europese MiFID II-regels. Online-platforms die deze producten aanbieden zullen nu goedkeuring moeten aanvragen en zich aan de finan-

ciële regels houden. In Europa zijn er steeds meer zorgen rond producten voor het speculeren op koersbewegingen van digitale valuta's vanwege de grote volatiliteit (koersschommeling) en risico's, en de mogelijkheid van grote verliezen. De Europese autoriteit voor de effectenmarkten Esmato onderzoekt momenteel of er een totaalverbod op dergelijke producten moet komen. De koers van de meeste cryptomunten gaat momenteel ook weer omlaag. De bitcoin was eerder deze week nog bezig aan een voorzichtige opleving. De munt was woensdag ook even weer bijna 12.000 dollar waard, gisteren zakte de koers echter tot onder de 10.000 dollar. Begin februari bedroeg de waarde van de bitcoin nog iets meer dan 6200 dollar. Dat betekende een voorlopig dieptepunt ten opzichte van de piek in december. Toen werd voor één bitcoin nog zo'n 20.000 dollar neergegeld.

‘Opvallend goed jaar wereldhandel’

DEN HAAG — De wereldhandel heeft een 'opvallend goed' jaar beleefd. Dat meldde het Nederlandse Centraal Planbureau (CPB) op basis van zijn eigen wereldhandelsmonitor. Op jaarbasis werd een groei van het wereldhandelsvolume van 4,5 procent gemeten in 2017. De laatste maand van het jaar was sprake van een groei van 0,3 pro-

cent, ten opzichte van een maand eerder.

De wereldwijde industriële productie ging in december met 0,4 procent omhoog in vergelijking met november. De maandelijkse wereldhandelsmonitor is een instrument waarmee het CPB de ontwikkeling van de wereldhandel volgt.

De Beers voert diamantproductie op

LONDEN — De Beers verwacht dit jaar fors meer diamanten te leveren in vergelijking met afgelopen jaar. 's Werelds grootste producent van diamanten denkt 36 miljoen karaat diamanten te produceren.

Dat zou het hoogste niveau zijn in tien jaar. Het bedrijf, dat voor 85 procent in handen is van mijnbouwconcern Anglo American, heeft vooral vertrouwen in de productie van de Canadese mijn Gahcho Kue. Een karaat diamant heeft een gewicht van 0,2 gram. Volgens kenners zou de extra productie de diamantenmarkt een nodige

impuls kunnen geven. Al jaren is de industrie goed voor een vraag naar sieraden die met diamanten zijn belegd ter waarde van circa 80 miljard dollar. Critici waarschuwen juist voor overproductie. Vorig jaar was De Beers goed voor 33,5 miljoen karaat. Volgend jaar zakt de productie mogelijk terug tot 32 miljoen karaat. Dit omdat het mijnbouwbedrijf in de Venetia-mijn in Zuid-Afrika onder de grond verder gaat zoeken naar diamanten, in plaats van aan de oppervlakte zoals het nu doet. Naast Anglo American is Botswana eigenaar van 15 procent van het bedrijf.

Foto: Shutterstock

NEW YORK				AMSTERDAM			
	23-Feb				23-Feb		
DOW JONES	25113,62	0,61%	AEX	534,42	0,33%		
S&P 500 INDEX	2723,32	0,72%	ARCELMITTAL	28,21	-0,17%		
NASDAQ	7262,86	0,73%	AEGON NV	5,61	0,68%		
AMAZON COM INC	1492,01	0,45%	KONINKLIJKE AHOL	17,61	-0,18%		
APPLE INC	174,44	1,12%	AKZO NOBEL	79,44	-0,43%		
BAIDU INC-SP ADR	250,84	0,60%	ASML HOLDING NV	158,65	0,70%		
BERKSHIRE HATH-B	201,37	0,32%	DSM (KONIN)	84,14	-0,40%		
BOEING CO/THE	355,99	0,02%	HAL TRUST	153,00	0,79%		
CITIGROUP INC	76,36	0,12%	HEINEKEN NV	85,28	0,85%		
COCA-COLA CO	43,85	0,76%	ING GROEP NV	14,75	0,23%		
COSTCO WHOLESALE	187,42	0,44%	KPN (KONIN) NV	2,63	1,51%		
WALT DISNEY CO	106,85	0,58%	KONINKLIJKE PHIL	31,53	-0,28%		
3D SYSTEMS CORP	10,01	0,20%	RANDSTAD HOLDING	58,34	-0,58%		
EBAY INC	43,27	1,03%	RELX NV	17,30	0,79%		
FACEBOOK INC-A	181,82	1,58%	ROYAL DUTCH SH-A	25,90	0,50%		
GENERAL ELECTRIC	14,58	-0,31%	TOMTOM	7,85	-1,21%		
ALPHABET INC-A	1114,28	0,39%	TOTAL SA	47,13	0,53%		
HP INC	22,57	5,52%	UNILEVER NV-OVA	43,48	-0,15%		
HOME DEPOT INC	186,45	0,53%	W.P. STEWART HOL	426,95	-0,04%		
INTEL CORP	47,31	3,30%	SCOTIABANK FUNDS		22-Feb		
JOHNSON&JOHNSON	130,94	0,79%	MONEY MARKET	13,1582	0,01%		
MICROSOFT CORP	93,21	1,61%	US DOLLAR BOND	2,5912	-0,15%		
PROCTER & GAMBLE	80,94	0,12%	GLOBAL GROWTH	3,4887	0,12%		
ROYAL DUTCH-ADR	63,68	0,68%	US GROWTH	16,8324	-0,42%		
STARBUCKS CORP	55,42	0,04%	CANADIAN GROWTH	2,6647	0,14%		
TWITTER INC	32,55	1,37%	FUNDS		22-Feb		
WALMART INC	92,54	-0,25%	BGF CONT EUR FLEX	30,32	-0,36%		
EXCHANGE TRADED FND				23-Feb			
ALERIAN MLP - AMLP	10,37	0,64%	BGF EMTK BOND	17,89	-0,17%		
ISH GBL HY BD - GHYG	50,30	-0,06%	BGF FIX INC GBL OP	14,07	-0,21%		
ISH IBOXX HY BD - HYG	85,93	0,13%	BGF USDR CORE BOND	57,33	-0,21%		
ISH SELECT DIV - DIVY	97,50	1,00%	BGF USD HI YIELD BND	32,15	-0,06%		
ISH MSCI EMKT - EEM	48,44	1,20%	TEMPLETON GBL BND	24,73	-0,36%		
ISH MSCI PAC - EPP	48,03	0,52%	TEMPLETON ASIAN SM	55,19	-0,63%		
ISH RUSSELL - IWV	160,82	0,63%	CURRENCIES		23-Feb		
ISH S&P 500 - SPY	160,29	0,78%	YENUSD	106,6700	-0,13%		
ISH EUROPE - IEV	47,60	0,36%	EURUSD	1,2293	-0,35%		
POWERSH-QQQ	166,34	0,93%	CANUSD	1,2671	-0,28%		
POWERSHARES DB C	16,80	0,27%	GBPUSD	1,3975	0,11%		
SPDR S&P INT DIV-DWC	40,94	0,88%	COMMODITIES		23-Feb		
SPDR S&P MID 400	343,40	0,34%	OIL WTI	63,28	0,91%		
SPDR S&P 600 SMA	133,46	0,29%	GOLD	1328,43	-0,28%		
VANGUARD REIT - VNQ	74,24	0,64%	SILVER	16,55	-0,41%		
WSDOMTR JAP H EQ-QXJ	57,31	1,08%	WHEAT	464,25	1,03%		
Source Bloomberg							

A Standard Of Excellence Since 1916

MADURO & CURIEL'S BANK N.V.

Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center, Schottegatweg (Oost) z/n
P.O. Box 305, Curaçao, Tel. 466-1818, Fax. 466-1633
e-mail: pbis@mcb-bank.com, website: www.mcb-bank.com/pbis

Fundacion pa Hende Muhe den Dificultad
Bel: 583 5400 – Primavera 1-B
Ma –Vr 8 am – 5 pm

STOP Huiselijk geweld!

Zichtbare tattoos Belgische agenten verboden

Foto: Shutterstock

Belgische politiemensen mogen geen zichtbare tatoeages meer hebben. Met deze aanscherping van de regels wil de Belgische minister van Binnenlandse Zaken Jan Jambon de ‘wildgroei’ aan lichaamsversiering tegen gaan. Tattoos worden niet verboden en blijven toegestaan op plekken waar zij niet zichtbaar zijn, aldus Belgische media gisteren. In de hals, op onderarmen en handen

moeten de plaatjes vermeden worden. “Stel dat een agent het logo van Anderlecht op de onderarm heeft. En hij wordt naar het stadion van Club Brugge gestuurd voor een ordedienst. Dat kan tussen opgehitste supporters problemen geven”, schetst een woordvoerder van de minister. Wat er gaat gebeuren met agenten die al zichtbare tattoos hebben, is niet bekend.

Bioscoop Moskou krijgt boete om Stalin-film

Een bioscoop in Moskou is bestraft voor het vertonen van een verboden komedie over Sovjet-dictator Stalin. Een rechtbank in de Russische hoofdstad legde de uitbaters een boete op van 100.000 roebel (circa 3138 gulden). Het filmhuis had met de vertoning van The Death of Stalin een verbod naast zich

neergelegd van het Russische ministerie van Cultuur. Dat kwam tot stand na een besloten voorvertoning met onder meer parlementariërs en medewerkers van de filmindustrie, berichtte persbureau TASS vorige maand. De film gaat over de machtsstrijd binnen de Sovjet-Unie die volgde op de dood van de dictator.

Jan Smeets: 50e Pinkpop wordt goed

Foto: Shutterstock

De godfather van Pinkpop, Jan Smeets (73), bruist van de plannen voor de vijftigste editie, volgend jaar. “Ik heb veel ideeën, veel te veel ideeën zelfs. Het gaat goed worden!”

Concreter dan dat wilde hij het nog niet maken. “Mis-

schien dat veel grotere acts willen meedoen die ooit bij ons gespeeld hebben en nu ‘huge’ zijn. Misschien dat het een dag langer gaat duren maar daar moet je wel een vergunning voor hebben.” Toch blijft hij ook bij een jubileumeditie trouw aan de uitgangspunten van Pink-

pop: “Het gaat om de muziek, meer moet dat niet zijn.” De komende editie van Pinkpop biedt een brede line-up. De headliners waren al bekend: Pearl Jam (vrijdag), Foo Fighters (zaterdag) en Bruno Mars (zondag), maar woensdag werden in Paradiso in Amsterdam ook

de overige acts bekendgemaakt. Op de eerste festivaldag kan het publiek genieten van Bløf, The Offspring, Lil’ Kleine, Oliver Helden, Blaudzun en – terug van weggeweest – Snow Patrol. Zaterdag is het onder meer de beurt aan Sevn Alias, Miss Montreal, De Lik, The Script en Noel Gallagher (vorig jaar trad zijn broer Liam al op). De laatste dag, zondag, worden de podia bemand door onder meer Editors, de Belgische blikvanger Oscar and the Wolf, Sigrid, Don Diablo, Milky Chance, Triggerfinger, Jessie J, Ronnie Flex & Deuxperience en The Kooks.

Het programma biedt weer meer rock en pop dan de editie van 2017. Vorig jaar leek een koerswijziging te zijn ingezet met artiesten als Justin Bieber en Martin Garrix, maar dat pakte toevallig zo uit, zei Smeets toen al. Hij beloofde de rock niet te zullen verloochenen. De 49e editie van Pinkpop is van 15 tot en met 17 juni op evenemententerrein Megaland in Landgraaf.

Venezolaan valt 11 kilo af, honger slaat toe

Foto: Shutterstock

De Venezolaan is in 2017 gemiddeld 11 kilo afgevalen en 90 procent van de bevolking van 30 miljoen mensen leeft nu in armoede. Dat heeft de nieuwste studie over de invloed van de dramatische economische crisis en de voedseltekorten uitgewezen.

Teams van drie universiteiten voeren jaarlijks een onderzoek uit naar de fysieke gevolgen van de wan toestanden in het olierijke Zuid-Amerikaanse land. Ze vonden in 2016 een gemiddelde gewichtsafname van 8 kilo. De situatie is vorig jaar verslechterd door het

Ook iets leuks voor de Mensen-pagina ?

Een jubileum, diploma of benoeming te melden ?
Wij plaatsen het graag op de Mensen-pagina

Stuur uw informatie (kort en bondig, liefst met foto) naar :
arubaredactie@amigoe.com o.v.v. "Mensen"

Mensen

Duits onderzoek biedt malariapatiënt hoop

Foto: Shutterstock

Wetenschappers van het Max Planck Instituut hebben een stap voorwaarts gezet in de strijd tegen malaria. Ze hebben een methode gevonden om de werkzame stof tegen de tropische ziekte, artemisinine, sneller, efficiënter en goedkoper te produceren dan tot dusver uit de de plant zomeralsem (Artemisia annua), en ook nog milieuvriendelijker. “Deze ontwikkeling heeft de potentie miljoenen levens te redden”, zei directeur Peter

Seeberger woensdag. Malaria, overgebracht door muggen, behoort met tuberculose en hiv tot de dodelijkste infectieziekten. Volgens de Wereldgezondheidsorganisatie WHO waren er in 2016 ongeveer 216 miljoen nieuwe besmettingen; 445.000 mensen overleden, van wie bijna 90 procent Afrikanen.

Voor het isoleren van artemisinine uit zomeralsem kreeg de Chinese Tu Youyou in 2015 de Nobel-

prijs voor de Geneeskunde. De nieuwe Duitse techniek is volgens Seeberger een ‘doorbraak in de productie’. De Universiteit van Wageningen werkte daar ook aan door het artemisininegen in te bouwen in witlof (cichorei).

Critici vinden het te vroeg om van een revolutie te spreken. Er zijn bovendien waarschuwingssignalen uit Azië dat er resistentie begint te ontstaan tegen de stof.

Darmoperatie uit voorzorg lijkt overbodig

Foto: Shutterstock

Dertien Nederlandse ziekenhuizen denken dat de helft van een bepaald type darmkankeroperaties niet meer nodig zal zijn dankzij een nieuwe rekenmethode die ze hebben ontwikkeld. Het gaat om aanvullende operaties bij mensen bij wie darmkanker in een vroeg stadium is geconstateerd en tijdens een kijkoperatie is weggesneden. Het betreft patiënten met vroege darmkanker in geestelde vorm. Na de verwijdering daarvan is het lastig om te bepalen wie er (kans op) uitzaaiingen heeft. Daarom wordt het zekere voor het onzekere genomen en krijgt zo’n 65 procent van deze mensen nog een operatie. Pas achteraf kan definitief duidelijk worden of dat wel had gehoeven. Nu is er echter de rekenmethode, waarmee kan worden uitgezocht wie zo’n operatie echt nodig heeft. Daarmee kunnen deze aanvullende operaties in aantal worden

gehalveerd. Alle ziekenhuizen die deelnamen aan de studie hebben stukjes weefsel van vroege kanker in darmpoliepen met een geestelde vorm ingeleverd voor verder onderzoek. Aan de hand daarvan is uitgezocht welke weefselkenmerken duiden op lymfklieruitzaaiingen. Promovendus Yara Backes, mdl-arts Leon Moons en patholoog Miangela Lacle van het UMC Utrecht zijn de hoofdonderzoekers. “Het bevolkingsonderzoek naar darmkanker heeft ervoor gezorgd dat we veel patiënten zien met een aandoening in een vroeg stadium. Het is belangrijk dat we voorkomen dat die patiënten overbehandeld worden, met name in het belang van de patiënt, maar natuurlijk ook vanuit het oogpunt van kostenbeheersing”, aldus Moons. Jaarlijks krijgen ruim 15.000 Nederlanders de diagnose darmkanker.

‘Brexit ontketent brexodus’

Foto: Shutterstock

Steeds minder EU-burgers van buiten het Verenigd Koninkrijk vestigen zich daar. Er gaan nog wel meer Europeanen wonen in Groot-Brittannië dan er vertrekken, maar het verschil krimpt heel snel volgens Britse media, die over een brexodus (uittocht van Europeanen) spreken. In 2017 zijn 220.000 mensen uit de rest van de EU in het land komen werken of

werk komen zoeken, en er zijn 130.000 Europeanen vertrokken. Het verschil tussen de twee aantallen is in vijf jaar tijd niet zo klein geweest. Het aantal Europeanen dat naar Groot-Brittannië is gekomen was 47.000 lager dan in de twaalf maanden ervoor. Het aantal mensen uit de EU dat Groot-Brittannië de rug heeft toegekeerd, was in 2017 juist het hoogste sinds de crisis

van 2008. Britse media voorzien dat deze trend doorzet en dat de ‘brexodus’ is begonnen.

De media baseren zich op de laatste officiële cijfers over immigratie en emigratie. Die hebben betrekking op de twaalf maanden voor september 2017. De immigratie van buiten de EU blijft ondertussen stijgen. Uit de rest van de wereld kwamen 285.000 mensen naar Groot-Brittannië en vertrokken er 80.000. Ook zijn er meer dan 70.000 Britten teruggekeerd en daar stond het vertrek van 125.000 Britten tegenover. Over het algemeen zijn er in 2017 nog altijd bijna een kwart miljoen mensen meer die zich in het land vestigen dan er zijn weggegaan. Dit is veel meer dan het streefgetal van de conservatieve regering: maximaal 100.000 mensen per jaar erbij.

Buckles

By David Gilbert

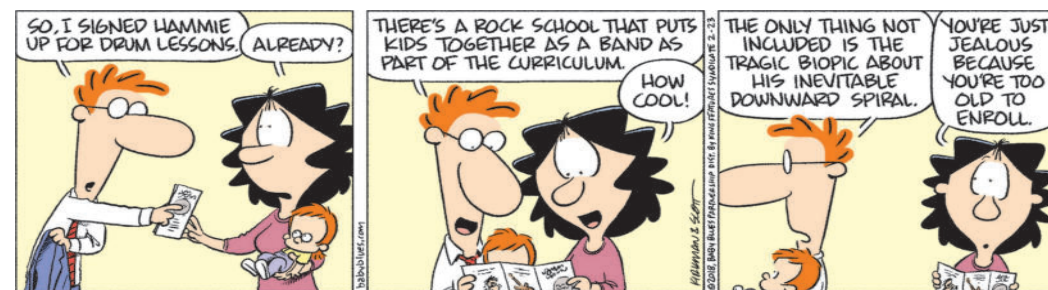
Beetle baily

By Mort Walker

Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

Nuis wint ook olympisch goud op 1000 m

Kjeld Nuis sprong vandaag een gat in de lucht toen hij het erepodium mocht betreden.

Sport

GANGNEUNG — Schaatser Kjeld Nuis heeft bij de Winterspelen in Zuid-Korea voor de tweede keer olympisch goud veroverd. Hij zegevierde op de 1000 meter in een tijd van 1.07,95. Dat is een baanrecord op de Gangneung Oval.

Nuis versloeg de Noor Hvard Lorentzen, de winnaar van de olympische 500 meter, met een verschil van 0,04 seconde: 1.07,99. Het brons ging naar de Zuid-Koreaan Kim Tae-yun in 1.08,22. In tegenstelling tot bij de andere afstanden werden de medailles meteen na de race uitgereikt. Nuis is de eerste schaatser die als regerend wereldkampioen ook de olympische titel op de 1000 meter pakt. De 28-jarige inwoner van Emmen won anderhalve week geleden in Zuid-Korea olympisch goud op de 1500 meter. Kai Verbij (zesde in 1.08,61) en Koen Verweij (negende in 1.09,14) grepen naast een medaille. Nuis is de derde schaatser die bij dezelfde Winterspelen zowel de 1000 meter als de 1500 meter wint. Eerder behaalden de Amerikaan Eric Heiden (1980) en de Canadees Gaétan Boucher (1984) zo'n zeldzame dubbel. Nuis is de opvolger van Stefan Groothuis, die bij Sotsji 2014 de 1000 meter op zijn naam schreef. Hij stopte twee jaar later. Het is de tweede keer dat Nederland de olympische titel op de 1000 meter weet te prolongeren. Eerder deden Ids Postma (1998) en Gerard van Velde (2002) dat namens Oranje.

Uitslagen Olympische Spelen

Vrouwen

Freestyle ski, skicross: 1. Serwa (Can) 100 punten, 2. Phelan (Can) 80, 3. Smith (Zwi) 60.
Kunstrijden: 1. Zagitova (OAR) 239,57 punten, 2. Medvedeva (OAR) 238,26, 3. Osmond (Can) 231,02.

Mannen

Biatlon, estafette 4x7,5 km: 1. Zweden 1.15.16,5, 2. Noorwegen 1.16.12,0, 3. Duitsland 1.17.23,6.
Curling, strijd om brons: Zwitserland - Canada 7-5.
Schaatsen, 1000 m: **1. Nuis (Ned) 1.07,95**, 2. Lorentzen (Noo) 1.07,99, 3. Kim Tae-Yun (ZKo) 1.08,22, **6. Verbij 1.08,61**, **9. Verweij 1.09,14**.

Medaillespiegel

1. Noorwegen	13	14	10	37
2. Duitsland	13	7	6	26
3. Canada	10	8	9	27
4. VS	8	7	6	21
5. Nederland	8	6	4	18
6. Zweden	6	5	0	11
7. Frankrijk	5	4	6	15
8. Oostenrijk	5	2	6	13
9. Zuid-Korea	4	4	4	12
10. Zwitserland	3	6	4	13

PSV mist geschorste Lozano tegen Feyenoord

EINDHOVEN — PSV kan zondag in het duel met Feyenoord niet beschikken over Hirving Lozano. De tuchtcommissie heeft de Mexicaanse topscorer van PSV een schorsing van vier wedstrijden opgelegd, waarvan één voorwaardelijk, vanwege het slaan van zijn tegenstander in het duel met sc Heerenveen (2-2).

Hij kan tegen de uitspraak in beroep gaan, maar is wel automatisch uitgesloten voor het duel met de Rotterdammers vanwege de rode kaart die hij kreeg van scheidsrechter Dennis Higler. Lozano kreeg eerder een schikkingsvoorstel van drie duels maar ging daarmee niet akkoord en liet de zaak voortkomen bij de tuchtcommissie. Tijdens de behandeling van de zaak verhoogde de aanklager de strafeis naar vier duels. Maar de Mexicaan moet nu uiteindelijk drie wedstrij-

den aan de kant blijven. De tuchtcommissie acht bewezen dat Lozano zich schuldig heeft gemaakt aan het slaan van Lucas Woudenberg. Lozano maakte met zijn arm met kracht een beweging naar achteren, waarbij tegenspeler Woudenberg in het gezicht is geraakt, aldus de commissie. Ook Feyenoorder Jeremiah St. Juste komt zondag niet in actie, en zelfs de rest van het seizoen niet meer. De verdediger van Feyenoord heeft vandaag een operatie aan zijn rechterschouder ondergaan omdat het gewricht regelmatig uit de komt schoot, aldus de Rotterdamse voetbalclub op de website. St. Juste liep de blessure op in de uitwedstrijd tegen Vitesse eerder deze maand. Hij kwam zondag in het duel met Heracles Almelo al niet in actie. St. Juste kwam afgelopen zomer over van sc Heerenveen naar Feyenoord.

Oranje oefent uit tegen Slowakije en Italië

ZEIST — Het Nederlands elftal oefent dit voorjaar nog tegen Slowakije en Italië. Beide landen ontbreken komende zomer net als Oranje op het WK in Rusland. Slowakije was de slechtste nummer twee en ging niet door naar de play-offs voor een WK-ticket.

Italië werd in die play-offs door Zweden uitgeschakeld. Het duel met Slowakije vindt plaats op 31 mei in Trnava. Vier dagen later wacht Italië in het Allianz Stadium van Turijn, de thuishaven van Juventus. De laatste keer dat Oranje Slowakije trof was op 30 mei 2012. Nederland won toen met 2-0. Het laatste duel met Italië, vorig jaar maart, werd in de Arena verloren: 1-2. Het Nederlands elftal ontvangt Engeland op 23 maart in Amsterdam, drie dagen later speelt het in Genève een oefenduel met Portugal.

Dortmund schakelt Atalanta uit met late goal

BERGAMO — Borussia Dortmund heeft de achtste finales van de Europa League bereikt. De Duitse club balanceerde in Bergamo tegen Atalanta op de rand van uitschakeling, maar dankzij de late gelijkmaker van invaller Marcel Schmelzer gaat Dortmund toch door: 1-1.

Marcel Schmelzer (l) schopte Borussia gisteren op het laatste moment gelijk met Atalanta.

De ploeg van trainer Peter Stöger, opvolger van de ontslagen Peter Bosz, had vorige week voor eigen publiek met 3-2 gewonnen. Met Hans Hateboer en Marten de Roon in de basis kwam Atalanta tijdens de return al na tien minuten op voor-sprong via Rafael Tolói. Met 1-0 was Atalanta virtueel door naar de volgende ronde, maar in de slotfase kwam Dortmund langszij. Arsenal liet zich in het eigen Emirates-stadion in verlegenheid brengen door Östersunds FK. De Zweedse club stond na 25 minuten met 2-0 voor en had de thuisnederlaag (0-3) daarmee bijna weggepoetst. Kort na rust tekende Sead Kolasinac echter voor de 1-2

en was de spanning uit de wedstrijd.

Loting Europa League

Borussia lootte vandaag Salzburg als tegenstander in de achtste finale van de Europa League. De meest spraakmakende koppeling was die van AC Milan, enigszins afgezaakt nadat het lang tot de Italiaanse top behoorde, met Arsenal, een ploeg die normaal uitkomt in de Champions League. Lazio met Stefan de Vrij neemt het

op tegen het Oekraïense Dinamo Kiev. Bas Dost zag het Tsjechische Pilsen uit de koker komen als tegenstander van zijn Sporting Portugal. Memphis Depay en Kenny Tete gaan met Olympique Lyon eerst op bezoek bij CSKA Moskou.

De volledige loting: Lazio - Dinamo Kiev, RB Leipzig - Zenit Sint-Petersburg, Atlético Madrid - Lokomotive Moskou, CSKA Moskou - Olympique Lyon, Olympique Marseille - Athletic Bilbao, Sporting Portugal - Pilsen, Borussia Dortmund - Salzburg en AC Milan - Arsenal. De duels worden in principe gespeeld op 8 en 15 maart.

Canadese curlers naast het podium

PYEONGCHANG — De Canadese curlingmannen staan dit jaar niet op het podium. In de kleine finale was Zwitserland vandaag te sterk voor de formatie van skip Kevin Koe.

De roemloze aftocht is een enorme verrassing. Canada won de afgelopen drie olympische edities en was ook nu weer favoriet. Sinds de sport in 1998 weer op het programma kwam, heeft de curlinggrootmacht altijd op het podium gestaan. In 1998 en 2002 was het zilver. In de krachtmeting van vandaag ontlieden de Canadezen en

Zwitsers elkaar niet veel. Een groot deel van de wedstrijd koesterde de latere winnaar een kleine voorsprong. In het achtste end wisten de Canadezen de achterstand nog terug te brengen naar 5-6 maar in de negende liepen de Zwitsers weer een puntje uit. In de allesbeslissende tiende en laatste end wist de regerend olympisch kampioen niet meer terug te komen. Zwitserland, olympisch kampioen van 1998 en winnaar van het brons in 2002 en 2010, miste vier jaar geleden het podium. De finale gaat morgen tussen Zweden en de Verenigde Staten.

Agent overlijdt bij voetbalrellen in Bilbao

BILBAO — Bij rellen voorafgaand aan het duel tussen Athletic Bilbao en Spartak Moskou in de Europa League is een Baskische politieagent om het leven gekomen.

Volgens Spaanse media overleed hij aan de gevolgen van een hartaanval, kort nadat een stuk vuurwerk in zijn buurt was ontploft, maar dat is nog niet bevestigd. De politie van Bilbao bracht in een bericht op Twitter condoleances over aan de nabestaanden van

de overleden man. Zo'n tweehonderd aanhangers van de Russische kampioen Spartak Moskou, de club van international Quincy Promes, gingen voor de return in Bilbao de confrontatie aan met supporters van de thuisclub. Ze bestookten elkaar in de buurt van stadion Sam Mamés met vuurwerk en flessen. De politie kon niet voorkomen dat heel wat relschoppers met elkaar op de vuist gingen. Spartak Moskou won weliswaar met 2-1, maar dat was niet genoeg om de 3-1-nederlaag van vorige week in Moskou weg te poetsen.

Kunstrijdster Zagitova helpt Russen aan goud

GANGNEUNG — De vijftienjarige kunstschaatsster Alina Zagitova heeft op de vijftiende dag van de Olympische Spelen in Pyeongchang het team van de olympische atleten namens Rusland de eerste gouden medaille bezorgd. De Europees kampioene greep het goud, voor haar landgenote Evgenia Medvedeva.

Met haar kür op muziek van Don Quichot kwam Zagitova tot een score van 156,65 punten. Regerend wereldkampioene Medvedeva vergaarde met haar kür op Anna Karenina exact dezelfde score. Zagitova pakte het goud op basis van een net iets hogere score in de korte kür: 82,92

Alina Zagitova is nog maar 15 jaar oud en heeft nu al olympisch goud binnen.

tegen 81,61 punten. Het brons was voor de Canadese Kaetlyn Osmond die een score van 152,15 haalde op muziek uit het Zwanenmeer. Het team van de atleten uit Rusland, dat in Pyeong-

chang onder de olympische vlag uitkomt, had tot dusverre vier keer zilver en acht keer brons gehaald. "Er stond veel druk op ons", zei Zagitov, die behoorlijk nerveus aan haar kür be-

gon. "Alle fans verwachten van ons, de olympische sporters namens Rusland, dat we op de hoogste tree van het podium komen. Ik ben gelukkig dat het toch is gelukt."

Russische bobsleester test positief op doping

PYEONGCHANG — De Olympische Spelen in Pyeongchang zijn opgeschrikt door een tweede Russisch dopinggeval. De Russische bobsleefederatie maakte vandaag bekend dat Nadezja Sergeeva is betrapt op het

gebruik van een prestatiebevorderend middel. De atlete testte positief op 18 februari, vijf dagen eerder was ze ook onderzocht en testte ze nog negatief. Sergeeva werd in Pyeongchang twaalfde in de tweemansbob bij de vrou-

wen. Welk middel ze heeft gebruikt, is nog niet bekendgemaakt. Het nieuws komt op een slecht moment voor het IOC en Rusland. Morgen wordt besloten of het land onder eigen vlag het stadion in mag

tijdens de sluitingsceremonie. Eerder al werd de Russische curler Alexander Kroesjelnitski gepakt. Hij had het verboden middel meldonium gebruikt en moest zijn bronzen medaille voor het gemengd curlen inleveren.

Wawrinka geeft geblesseerd op in Marseille

MARSEILLE — Tennisser Stan Wawrinka heeft op het ATP-toernooi van Marseille geblesseerd moeten opgeven. De nummer twee van de plaatsingslijst kreeg op het Franse hardcourt weer last van zijn knie. Wawrinka stond vorig jaar maanden aan de kant met een knieblesure.

De 32-jarige Zwitser maakte afgelopen maand zijn rentree op de Australian Open, waar hij in de tweede

ronde werd uitgeschakeld. Wawrinka haalde vervolgens op het ATP-toernooi van Sofia de halve finales. Vorige week moest de winnaar van drie grandslamtitels op het ABN Amro World Tennis Tournament in Rotterdam al in de eerste ronde buigen voor Tallon Griekspoor. In Marseille gaf Wawrinka tijdens zijn eerste optreden, tegen Ilja Ivasjka uit Wit-Rusland, in de tweede set op bij een stand van 1-1. Hij had de eerste set met 6-4 verloren. Wawrinka verliet de baan in tranen.